Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарака | № 166 (13880) | 1972 оной июлиин 16, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТҮРҮҮ ХҮНЭЙ ҮГЭ

МИЛИЦИОНЕР ХҮНЭЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭГШЭ

Хоёр жэлэй саада тээ намарай нэгэ үдэшэ ...рбан долоо наhатай залуухан хүбүүнэй үйлсэдэ ...гтуу хэбтэhые бодхожо, милицидэ абаашаа ...эм. Үглөөгүүрнь тэрээнтэй уулзабаб. Хөөрэлдэ...дэмнн милиционернүүд Маяковскиин хэлэгшэ...э хүрэдэггүй, хүнүүдэй эрхэ хаhадаг, зоргоороо ...баха арга олгодоггүй гэhэншүүгээр тэрэ хэ...эд, нигэжэ нэмэбэ гээшэ: «Сэсэрлигүүд соо...ур ногоо бү гэшхэгты, модо бү хухалагты» гэ...э бэшээтэй байдаг. Тэдэнине хүнүүд хараха...а, бэеэ дарлуулhан шэнгеэр бододог. Тиимэ со...холнуудшьегүйгөөр зон модо хухалхагүйгөө ...дэнэ ха юм. Милиционернүүд тэдэ соносхол...удта тон адли даа. Тэдэнэй хэлэлтэгүйгөөр ...н ниитын газарта ямараар ябахаяа мэдэнэ ха ...». Нилээд hэшхэлгүйгөөр хэлэгдэhэн үгэ...д аабза? Теэд бидэ милиционернүүд энээн...эшье болохо юумэ элдэб hогтуушуулhаа, гу...м эбдэгшэдhээ дууладагбди. Тиимэhээ би хэ...шье сухалдаа hаа, аргаахан hурааб: «Ниитын ... эбдэхэгүйгөө ойлгожо ябаhан аад, теэд ...өөрөө юундэ hогтуу хэбтээ гээшэ hэмши?». «Ин...тудта орохо гэжэ ерэhэн аад, шадаагүйб. ...игээд городто нүхэдөөрөө ушараад, нэгэ ба...юмодолоо тараагаа hэм. Харин архида дура...йлби даа...» — гээд hанаа алдахадань, хэлэ...: «Игэжэ ябаhаар муу юумэндэ орохошни ...эшэ. Түргэн нютагаа ябыш даа!». «Үгы, — гэ..., — hургуулида орожо шадаагүйдөө эшэнэб... ...игээд мүнгэшьегүйб...».

Иимэ байдалда ороод ябаhан хүниие орхижо ...охогүй байгаа. ЛВРЗ-гэй хүтэлбэрилэгшэдтэй ...өөрэлдэжэ, тэндэ токарь мэргэжэлтэй хүнэй ха...ууда хүдэлжэ hурахыень абаашабаб. Зургаа ...арын hүүлээр үнөөхи хүбүүмни гэнтэ ажалдам ...эжэ, баярые хүргэбэ гээшэ: «Хамтын байрада ...онхойб... Үглөөдэрhөө бэеэ даажа хүдэлхэ бо...лобоб... Милиционер тухай анха хэлэгшыень ...нуулхадам, ехэ аягүйрхэжэ, хүлисэл гуйгаа ...н... Мүнөө тэрэ хүбүүн сэрэгэй албанда яба..., бэшэг бэшэдэг.

Энэ хүбүүнhээ улам би өөрынгөө залууе hа...наб. Арбан долоотой боложо ябатарни, Эсэгэ ...роноо хамгаалгын Агууехэ дайн эхилээ hэн. ...эрэ үеынхид бэеэ сэнгүүлхые, архидаха ба хү...ихэ, элдэб хулиган ааша гаргахые мэдэдэггүй ...бди. Ажаллаха, эрдэм шудалха хоёрто бүхы ...үсэ шадалаа гаргахаш. Иимэ байhандаал хатуу ...эрхэ тэмсэлнүүдые дабажа, энэ мүнөөдэрэйнгөө ...аргалта байдалые асараабди гэжэ hанагшаб. ...лдар Солын Хоёрдохи, Гурбадахи шатын орде...нуудтай, олон медальтай дайнhаа бусажа, тү...рүүн партиин райкомдо, hүүлээрнь обкомдо ...хүдэлөө hэм. Тэндэhээ милициин органуудта ...томилэгдэhээр хори гаран жэл болобоб.

...Милицидэ баригдагшадай олонхидынь хуулиин наhа гүйсөөгүй гү, али hаял : хүсэhэн залуушуулай байхада, сэхынь хэлэhүү, ехэл урмамни хухардаг даа. Би энэ хөөрөөгөө арбан долоотой хүбүүнhээ, тэрэнэй хэлэhэн үгэнүүдhээ дэмы эхилээгүйб. Юундэб гэхэдэ, милиционернүүд тухай түрүүшынь буруу бодол гэнтэ ухаандань ороhон юумэн бэшэ, харин хангалтагүй хүмүүжүүлтын үрэ бшуу. Нээрээшье, дунда hургуули дүүргэhэн, ажалша бүлэдэ үдэhэн аад, милиционертэ имагтал балшыса туhалуулхадаа, тэрэнэй хэн байhые, хүнэй ёhото нүхэр байhые ойлгохо гээшэмнай, нилээд хожомдожо ухаа ороhон ябадал бэшэ гү? Тиимэhээ залуу үетэнине хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулагдахаар болонхой. Албанай хэрэгээр би тус асуудалдахи дутагдалнуудые, сагай эрилтэдэ таарахаа болишоhон гурим дүримүүдыень бага сага мэдэхэ болонхойб.

Жэшээнь, ямар нэгэн гэмтэ ябадал гаргаhан залуу хүн милиционертэй ушархадаа, хүрэhөөр сэхээ хэлээдхидэггүй. Юундэб гэхэдэ, түрэлхидынь тэрэниие хара багаhаань милиционерээр айлгажархиhан байна. Манай гэрэй оршодог кварталдахи залуушуулые би барагсаан мэдэхэб. «Аба, эжышни гү, али ахай, абгайшни милиционерые заажа, энэ шинии ёhото нүхэр гээшэ гэжэ хэлээ hэн гү?» — гэжэ асуухадашни, үсөөхэниинь лэ hанаандаш таарама харюу үгэдэг. Харин аюулда ороходоо гү, али туhаламжын хэрэгтэй болоходо, хүн түбхын түрүүн хэндэ хандадаг бэ? Милиционертэ!.. Тиимэhээл энэ хүндөө туhалха, нэрэ хүндыень үргэхэ гэжэ саашадаа бүри ехээр оролдохо байгаабди. Тиибэл милиционертэ хүдэлхэдэнь ехэ хүнгэн байха hэн. Тэрэ гэмтэ ябадал гаргагшадтай тэмсэгшэ байхаhаа гадна, хүн зоной хэдэг бүхы ажал ябуулгадань туhалдаг ба өөрынгөө жэшээ дээрэ бусадые хүмүүжүүлдэг хүн бшуу. Иимэшүү шугамаар ниитын журам сахилгые саашадань хүгжөөхэ тухай парти, правительствынгаа заабаринуудтай танилсахадаа, тэдэнэй эгээл саг соогоо абтаhан хэмжээ ябуулга байhандань баярладагби.

«Архидалга ба алкоголизмтай тэмсэл шангадхаха тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолнууд, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ бидэ милиционернүүдэй хүдэлмэридэ сэхэ хабаатай юм. Тэрэнэй үндэhөөр мүнөө магазинууд болон ниитын эдеэ хоолой газарнуудай хүдэлмэриие бүри наринаар хинан шалгаха аргатай болообди. Худалдахагүй сагтаа архи худалдадаг наймаалагшад, кафе болон ресторанай буфедүүдhээ архи газаашань үгэгшэд, танилай талаар архиншадта али болохо туhа хүргэгшэд мүнөө нилээд амяа татагдаба гээшэ.

Зүгөөр архидалгын урдаhаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие айл бүлэ бүхэнhөө, үйлсэ ба квартал, hургуули бүриhөө эхилхэ шухала гэжэ hанагдана. Архиин хорхойтой хүндэ архиин хорон тухай ойлгуулхаhаа гадна, тэрэниие аргалха хэрэгтэй. Хүниие багаhаань архида дурагүйгөөр, архишанай замда орохогүйгөөр hургажа болоно. Энээнэйл түлөө бултаараа, бүгэдэ ниитээрээ тэмсэхэ ёhотойбди. Энэ хэрэгтэ hургуулинуудай туhа нэмэри угаа ехэ, зүгөөр ажаглалта юу харуулнаб гэхэдэ, тэндэ архиин хорон тухай хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон hулаар ябуулагдана. «hурагшадаймнай дунда архиншад үгы, тиимэhээ хэнэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха ёhотойбибди?» — гэhэн hэшхэлгүй асуудал олохон багшанарhаа дуулаhан байнаб.

Сэхынь хэлэхэдэ, милиционернүүдэй хүдэлмэрн гээшэ ажабайдалай али бүхы асуудалнуудтай бултантайнь холбоотой юм гэжэ хэлээ hаа, алдуу болохогүй. Илангаяа ниитын журам сахиха, коммунизм байгуулжа ябаа мүнөө үе сагай дүрбэн тэгшэ, түрүү хүнүүдые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ, совет хүнүүдэй амгалан байдалые хамгаалха, ажана тэнюунээр ажаhууха, ажаллаха хэрэгтэ тэдэнэй оруулдаг туhа нэмэри тон ехэ. Тиимэhээ милиционерые хүнэй түлөө тэмсэгшэ гэжэ нэрлэхэ дуран хүрэдэг. Би өөрөө тэдэнтэй нэгэн байhандаа омогорходогби.

Т. ШАНТУНОВ,
милициин старшина.

ХХIV ТҮСЭБТЭ ЮhЭДЭХИ
ЭРШЭ · ШАНАР · ДЭЛИСЭ

БАЯН УРГАСА

Кабанскын аймагай «Байкальский» совхозой овощ ургуулдаг коллектив ажахы соогоо үнинэй суурханхай.

Үгэрсэ ехээр ургуулха даабари тусхай бригадада даалгагдаhан байна. Энэ совхоз хэдэн жэлэй саада тээ дулаан, шэл хушалтатай теплицэ барижа эхилhэн юм. Мүнөө Кабанск тосхоной захада шэл хушалтатай иимэ 12 теплицэ жэрылдэнэ. Теплицэ соонь ходоодоо дулаан. Теплицэнүүдэйнь бүхы талмай 6.000 дүрбэлжэн метр.

Баян ургаса абахын түлөө эндэ ехэ ажал хэгдэнэ. Теплицын хүдэлмэришэд үгэрсэ болон ургамалаа саг соонь уhална, минеральна бодосуудые зүбөөр хэрэглэнэ.

Тус коллективые агрономууд В. Горящин, А. Алдохин гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Энэ коллективэй хүдэлмэришэн Елизавета Емельяновна Козулина майн 10-да түрүүшын үгэрсэ хуряажа абаhан юм. Мүн тиихэдэ үгэрсэ хуряалгын үедэ М. Белич, Л. Таракановa, Т. Седунова, Н. Швейкина, Г. Мусонова гэгшэд hайнаар хүдэлмэрилнэ. Зарим үдэрнүүдтэ эндэхи теплицэнүүдhээ 2,5 центнер хүрэтэр үгэрсэ хуряагдана.

Түсэбтэ табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ теплицэ бүхэнhөө 6,6 тонно үгэрсэ хуряажа абаха гэhэн социалис уялгаяа тус коллективэй хүдэлмэришэд заатагүй дүүргэхын түлөө улам эршэтэйгээр хүдэлнэ.

Ерэхэ жэлнүүдтэ «Байкальский» совхозой мэргэжэлтэд теплицээ үшөө үргэдхэхэ, тэрэнээ бүри hайнаар дулаасуулха онол арга нэбтэрүүлхээр хараална.

А. ХАЛТУЕВ.

ЗАЛУУШУУЛАЙ СУББОТНИК ҮНГЭРГЭГДЭБЭ

Хэдэн үдэр таhалгаряагүй ороhон хура бороо одоошье замхажа, шаргал наран элшэеэ элбэгээр сасана. Республика дотор соносхогдоhон комсомол-залуушуулай субботнигто хабаадалсаха аймагаймнай 1350 шахуу комсомолшууд эртэ үглөөгүүр колхоз, совхозуудтаа ошожо, ниитынгээ хони, малда набша намаа отолжо бэлэдхэхээр таран гарабад. Эндэ Бага-Куналейн 5-дахи СПТУ-гай 130-аад залуушуул хуршэ «Победа» колхоздоо эмэтэ тэжээл суглуулхаяа эмхитэйгээр суглараhан байна. Мүн Охин-Булагай совхозой Харланай отделениин залуушуул субботнигой үглөөгүүр бултадаа нэгэмүhэн сугларжа, ой, шугыда набшаhата тэжээл бэлэдхэжэ эхилээ. Ажалай hайндэртэ хабаадалсаhан комсомол-залуушуул түрүүшынгээ набша намаа отолжо, трактор, автомашинада ашажа, гол түлэб хонишодой үбэлжөөнэй байрада тухагүй зөөжэ, дал, хотон соонь аятайханаар ябтална. Иигээд лэ үни хүлеэгдэhэн комсомол-залуушуулаймнай субботник эмхитэйгээр эхилээ юм.

П. ЕФИМОВ,
ВЛКСМ-эй Бэшүүрэй райкомой секретарь.

Түрүү гүүртэдэ—Улаан туг

ССР Союзай байгуулагдаhаар алдарта 50 жэлэй ойе эрхим амжалтаар угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ хам оролсоhон «Байкал» учхозой hаалишад, малшадай хэhэн ажалай II кварталай дүнгүүд согсологдобо. Эндэ үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1335 килограмм hү hааhан Посельскын гүүртэ онсо шалгаржа, дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шантайгаар барюулагдаба. Тиихэдэ hаалишадай дундаhаа дурсагдагша фермын үнинэй hаалишан Людмила Иринчеева Мяханова түрүүлжэ гараа. Энэ нүхэрнай үнеэн бүриhөө 1462 килограмм hү абаhан байна. Тиигэжэ онсо шалгараhан hаалишанай хүндэлэлдэ ажалай алдар солын туг намилзуулагдаба.

Посельскын hаалишад жэлэй эхинhээ хойшо үнеэн бүриhөө 2484 килограмм hү абажа, социалис уялгаяа жэншэдгүй бэелүүлhэн юм. Мүнөөшье гүүртын hаалишад зунай бэлшээриин үедэ бүри ехээр hү hаахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллажа байнхай.

С. ХАЛТУЕВ,
«Байкал» учхозой партбюрогой секретарь.

МҮНӨӨДЭР—МЕТАЛЛУРГНУУДАЙ ҮДЭР

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ЕХЭ МЕТАЛЛ

Оронноймнай металлургшад табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ эршэмтэй шангаар ажаллажа байна. Тэдэнэй бодото ажал хэрэг СССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаhан социалис уялгануудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ этигэл найдабари түрүүлнэ. Металлургнуудай hайндэрэй урдахана ТАСС-ай корреспондент О. Бузулук энэ hалбариин хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзажа, металлай мастернуудай ажал хэрэг, саашанхи зорилгонууд тухай хэлэжэ үгэхыень гуйhан байна.

СССР-эй хара металлургиин министр И. П. КАЗАНЕЦ:

Энээнhээ урда иимэ hайн үрэ дүнгүүдтэйгөөр hайндэрөө угтаагүй байhанбди. Жэлэй эхинhээ хойшо түсэбhөө гадуур 325 мянган тонно булад, 130 мянган тонно прокат, 300 мянган тонно кокс, 1,5 миллионhоо үлүүтэй тонно түмэрэй руда, ехэ шэрэм болон бусад продукци үйлэдбэрилэгдөө. Тэрээгээр олон трактор, автомобиль, станок, корабльнууд хэгдэхэ.

Жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөндэ эдэ үдэрнүүдтэ шэнэ эршэ оруулагдаба. Ойн баярай хүндэлэлэй тэмдэгтэ хүртэхын түлөө хүдэлөөн дэлгэрээ. Кузнецкын металлургическа комбинадай, Новолипецкын, Таганрогой, Донецкын, металлургическа заводой, «Электросталиин», «Днепроспецсталиин», Челябинска, Первоуральска ба Никольскын сорго хэдэг заводуудай коллективүүд түрүүлжэ ябана. Эдэ коллективүүд даабариhаа гадуур ехэ продукци бүтээн гаргаа.

Челябинскын металлургическа заводой сталевар, Социалис Ажалай Герой И. Панфиловский «СССР-эй арадуудай хани нүхэсэл» гэhэн шудхалаа декабриин 30-най үдэр хайлуулан гаргаха эрхэдэ хүртэхын түлөө мүрысэхые нүхэдөө уряалhан байна. Союзна олон республикануудай булад хайлуулагшадай 100 шахуу бригада энэ эрхэдэ хүртэхын түлөө мүрысэжэ эхилээ.

Хара металлургиин hалбари табан жэлэй хугасаада техническэ талаараа шэнээр зэбсэгжүүлэгдэхэ, ехэ хүсэтэй агрегадууд ашаглалгада оруулагдаха юм. Табан жэлэй үедэ 600 томо цех, үйлэдбэри хүдэлжэ эхилхэ. Липецкдэ 3200 кубометр хэмжүүртэй хүсэ ехэтэй доменно пеэшэн энэ жэлдэ ашаглалгада оруулагдахань. Бүри ехэ, 5 мянган кубометр хэмжүүртэй домно Кривой Рогто хабсаргагдажа байна. Энэ домно жэл соо 6 миллион тонно гэхэ, али урданай эгээл томо пеэшэнүүдтэй сасуулхада, 3 дахин ехэ металл хайлуулха юм.

Үйлэдбэриие нарижуулха, гол процессүүдые интенсификацилха хүдэлмэри хэгдэхэ. Энээнэй ашаг үрэнь яhала ехэ. Хахад жэлэй түсэбhөө гадуур 3 миллион түхэригэй олзо доход абтаа.

Продукциин шанар эрид hайжаруулха гэhэн партиин XXIV съездын табиhан зорилго амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Табан жэлэй хугасаада 300 шэнэ маркын булад болон холнмол шудхалаа, ашаг ехэтэй 500 түхэлэй прокат хэгдэхэ. Энэ үедэ үргэн хэрэглэлэй эд бараа 1,5 дахин ехээр үйлэдбэрилэгдэхэ болоно.

СССР-эй үнгэтэ металлургиин министр П. Ф. ЛОМАКО:

Манай hалбарида хүдэлмэришэдэй тоо олошоруулангүйгөөр үнгэтэ ехэ металл, ондоо продукци дүрбэдэхи жэлээ ехээр абтажа байна. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй ашаар ехэ продукци үйлэдбэрилэгдэнэ.

Ажалай бүтээсые булюу түргэнөөр дээшэлүүлхэ гээшэ тон шухала зорилго. Технологиёо нарижуулан hайжаруулhанай, мүнөө үеын шэнэ түхеэрэлгэ, автомат болон оньhожоруулмал арга хэрэглэhэнэй, ажалые эрдэм ухаанай үндэhөөр эмхидхэhэнэй, тэрэшэлэн hалбариин предприятинуудые томодхоhоной үндэhэ hуури дээрэ энэ зорилго шиидхэгдэхэ гэжэ хараалнабди.

Энэ табан жэлдэ үйлэдбэридөө ехэ хүгжэлтэ түйлаха ёhотойбди. Алюмини гаргалгые 1,6 дахин, никель—1,6 дахин, зэд—1,4 дахин ехэдхэхээр хараалагдаа. Энэмнай ехэ программа гээшэ. Тэрэниие дүүргэхэ хэрэгтэ министерствын hаяхан баталан абаhан научно-техническэ дэбжэлтын түсэб ехэ нүлөө үзүүлхэ юм. hалбаримнай техническэ талаараа шэнээр зэбсэгжүүлэгдэхэ, шэнэ түхеэрэлгэ, автомат аргаар, тоололгын техникэ болон хиналтын приборнуудаар хангагдаха байна.

Ашагта малтамалнуудые нээмэл аргаар абаха асуудалда ехэ анхарал хандуулагдана. Тиимэhээ ехэ ашаа шэрэхэ шадалтай автомобильна транспорт hайнаар хэрэглэхэ тон шухала. 40 тонно ашаа шэрэхэ шадалтай БЕЛАЗ-548 маркын 200 самосвал машина hалбариин уурхайнуудта ашаглагдана. Ерэхэ жэлhээ 75 тоннын самосвалнууд хүдэлжэ эхилхэ.

Шудхалгада кислород ехээр хэрэглэгдэхэ болоо. Энээнэй ашаар үнгэтэ металлургиин технологическа шэнэ процессүүд үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэ юм. Байгаалиин газ хэрэглэлгэ ехэдхэгдэхэ. hалбариин 90 предприяти үнэ багатай энэ түлишэ хэрэглэдэг болохо.

Норильска горнягууд болон металлургнуудай ажал онсо тэмдэглэмээр. Тэдэнэр дахинаа Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараад, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. Норильска предприяти оронойнгоо никелькобальтова промышленностьда онсо hуури эзэлдэг. Түсэбөөр хараалагдаhанай ёhоор продукци бүтээлгые 1.7 дахин ехэдхэхэ даабаритай. Норильска зэдэй заводто хоёр томо уурхай ашаглалгада оруулагдаха.

Үйлэдбэри хүтэлбэрилгэеэ улам hайжаруулха зорилготойбди. Тоололгын техникэ, технологическа процесс болон үйлэдбэриие эмхидхэн хүтэлбэрилхэ автомат арга нэбтэрүүлэгдэхэ болоо.

Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй булад хайлуулгын цех соо.
А. ИСТОМИНОЙ фото.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

ПРОМЫШЛЕННОСТИИН, ТРАНСПОРТЫН ...ДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ РСФСР-эй ГАБЬЯАТА УРЛАН ...РИЖУУЛАГША ГЭhЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАИ

...рлан нарижуулгын ажал ябуулгада аша габьяатай байhа... түлөө **РСФСР-эй габьяата урлан нарижуулагша** гэhэн хүн... нэрэ зэргэ иимэ хүнүүдтэ олгохо:

1. Гусев Анатолий Ивановичта—Алтайн М. И. Калининай нэрэтэ тракторна заводой главна металлургын орлогшо.
2. Дидин Зиновий Нисоновичто — Свердловско түмэр замай Сортировочная станциин таhагай начальник.
3. Кокашинский Георгий Романовичта—«Красный Октябрь» гэ...гай кондитерска фабрикын таhагай начальник.
4. Титов Никанор Семеновичто—металл хэрэгсэлнүүдые гарга... С. М. Кировэй нэрэмжэтэ заводой слесарь, Буряадай АССР.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Түрүүлэгшэ М. ЯСНОВ.
РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1972 оной июлиин 14.

ЛУГОВОДУУД УРАГШАТАЙ

Зэдын аймагай «Мир» колхозой 2-дохи отделениин лугомелиоративна отряд 4 жэлэй саада тээ эмхидхэгдээ hэн. Энэ хугасаа соо тус отрядай луговодууд нилээд ехэ амжалта түйлаhан байна.

Жэшээнь, тус отрядай хүдэлмэришэд нёдондо гектар бүриhөө 20-ёод центнер үбhэ хуряажа абаhан юм. Байгша оной хабарhаа тус ажахын луговодууд даалгагдаhан сабшалан, таряалангаа hайнаар үтэгжүүлжэ, уhалжа эхилhэн байна. hаяын мэдээгээр эдэнэр 120 гектар сабшалан дээрэ 4000 тонно наг шэбхэ ба минеральна үтэгжүүлгэ гаргаа. Отделениин 460 гектар кукурузын 70-аад процентыень эдэнэр таряа

Мүн тиихэдэ луговодууд 25 гектар газар хорёолжо, hайжаруулагдаhан бэлшээри эмхидхээ. Гадна эдэнэр үбэлдөө тошон халяажа, 220 гектар уhалаад, мүнөө тэрэнэй 100 гектарынь хоёрдохиёо уhалжа байна. Мүн тиихэдэ луговодууд бүлүүр станци hүүлэй үедэ үргэнөөр хэрэглэнэ.

Илангаяа үнинэй трактористнар Тумур Убугунов, Жамсаран Банзаракцаев, Цамба Буянаев гэгшэд ажахынгаа hалбарида нилээд хубитаяа оруулалсана.

Иигэжэ Чагдар Юможапович Банзаракцаевай хүтэлбэрилдэг лугомелиоративна отряд нёдондоной-хиhоо бага бэшэ үбhэ, тэжээлэй ургамалнуудые хуряажа абахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ.

Д-Д. БАДМАЕВ.

...ОВЕТ-ЕГИПЕТ ...ЭЛСЭЭНҮҮД

...юлиин 14-дэ Кремль соо ...СС-эй ЦК-гай Генеральна ...кретарь Л. И. Брежнев, ...ССР-эй Министрнүүдэй Сове... Түрүүлэгшэ А. Н. Косы...н болон Египедэй Араб Рес...бликын Премьер-Министр ...зиз Сидки гэгшэдэй хоорондо ...лсээнүүд болоо. Азиз Сидки ...ветскэ Союзда хани ёhоор ...ашалжа ерэhэн байна.

...хани ёhоной, бэе бэеэ ойл...голгын оршон байдалда үн...рhэн, хани барисаан ба ха...лсаа холбоон тухай Совет...ипедэй договорой эрилтэ...дтэ таарамаар оршон бай...лда болоhон эдэ хэлсээнүү...й үедэ Советскэ Союз болон ...ипедэй Араб Республикын ...орондын хоёр талын харил...нуудай олон асуудалнуудаар, тэрэшэлэн уласхоорондын шухала асуудалнуудаар hанамжаяа халан абалсаhан байна. Дүтын Зүүн зүгтэ түгшүүрилтэ байдалай улам шангадажа байhанhаа уламжалан, Израилиин ээрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые усадхахын түлөө дэлгэрhэн тэмсэлэй асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаhан байгаа. Советскэ Союз ба Египедэй Араб Республикын хоорондо тогтоогдоhон заншалта хани барисаанай, али бүхы талын аша үрэтэй харилсаа холбооной бии байгаа харилсаануудаар сэдьхэлээ ханангн байhанаа элирхэйлээд, хоёр тала хадаа тэдэниие улам саашадань үргэдхэхөөр бэлэн байhанаа мэдүүлээ.

(ТАСС).

ХАРИЛСАА ХОЛБООГОО УЛАМ ГҮНЗЭГЫРҮҮЛХЭ, ҮРГЭДХЭХЭ ЗАМААР

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй Москвада болоhон XXVI сессиин дүнгүүдые харин хэблэл үргэнөөр тайлбарилан бэшэнэ. Энэ сесси хадаа СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай социалис экономическа харилсаа холбоо улам саашадань гүнзэгырүүлхэ ба хүгжөөхэ комплексно программа бэелүүлхэ шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ hэн. Газетэнүүд сесси дээрэ абтаhан документнүүдэй ехэ удха шанарые онсолон тэмдэглэнэ, сессиин ашатай туhатай оршон байдалда хүдэлмэреэ үнгэргэhыень, тэрээндэ хабаадагшадай нэгэн адли хараа бодолтой байhыень, бэе бэеэ бүрин ойлголсоhыень тэмдэглэнэ.

ПРАГА. СЭВ-эй Москвада болоhон XXVI сессиин дүнгүүд Чехословакиин олониитын гол анхаралда байhаар. «hайн үрэ дүнгүүд», «Харилсаа холбоон—хүсэн ба дэбжэлтэ мүн». «Харилсаа холбооной ерээдүй» — иимэ гаршагууд доро толилhон материалнуудаа газетэнүүд уласхоорондын энэ шухала үйлэ хэрэгтэ зорюулhан байха юм.

Сесси хадаа социалис харилсаа холбооной программын али бүхы талын амжалтые гэршэлэн харуулаа гэжэ профсоюзай «Праце» газетэ онсолон тэмдэглэнэ. Социалис хани нэгэдэлые бэхижүүлхэ гэhэн гансашье экономическа бэшэ, мүн политическэ энэ ушар баримта хадаа орон бүхэнэй ажахые шууд тааруугаар хүгжөөхэ арга зам нээхэhээ гадна, уласхоорондын үргэн ехэ экономическа харилсаа холбоондо, худалдаа наймаанда тэдэнэй эдэбхитэйгээр хабаадаха арга олгоно гэhэн тобшолол сессидэ хабаадагшад хэхэ арга боломжотой байгаа.

СОФИ. Болгариин ажалшад СЭВ-эй XXVI сессиин дүнгүүдые хани халуунаар hайшаана. Социалис интернационализмын гол ёhонуудтай тааралдуулан бэелүүлэгдэдэг СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай хоорондохи экономическа ба эрдэм-техникын харилсаа холбоон хадаа гүрэн бүхэнэй, мүн социалис байгуулалтын бүхыдөө хүсэ шадалые болон нүлөөе бэхижүүлхэ гол үндэhэ баримта мүн болоно гэжэ «Работническо дело» газетэ мэдүүлнэ.

СЭВ-эй дээдэ зэргын органой ээлжээтэ энэ хуралдаан өөhэд хоорондын харилсаа холбооной түүхэ домогто орохо байха гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. Уласхоорондын экономическа социалис харилсаануудай капиталис харилсаануудта эрхэдоо булюу hайн байhыень үшөө дахин батадхан харуулаа.

КПСС-эй райкомуудhаа

мэдээсэнэ

ПАРТКОМОЙ АЖАЛ ШҮҮМЖЭЛЭГДЭБЭ

КПСС-эй райкомой бюро hаяхан боложо, Загастайн совхозой парткомой хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Юhэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ совхозой хүдэлмэришэдые элсүүлхэ талаар партийна комитет зарим тэды хүдэлмэри ябуулна гэжэ бюро дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Тингэжэ hү hааха, гүрэндэ худалдаха түсэб байгша ондо нёдондонойхиhоо hайнаар дүүргэгдэнэ.

Гэхэтэй хамта партийна организациин эмхидхэлэй; политическэ хүдэлмэри мүнөөнэй эрилтэдэ харюусанагүй гэhэн шанга шүүмжэлэл гараба. Отделенинүүдэй партийна эхин организацинуудай дайшалхы шадабари, коммунистнуудай түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ талаар партийна комитет болохо хэмжээнүүдые абанагүй. Энээн дээрэhээ боложо отделенинүүдэй партийна эхин организацинуудай секретарьнар коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл хүгжөөхэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлхэ асуудал дэлгэрүүлхэ тушаа бага анхарна.

Нэгэдэхи, хсёрдохи отделенинүүдэй партийна эхин организацинуудта КПСС-эй Уставаар хараалагдаhан партийна суглаа зарлахэ болзор хазагайруулагдана, партийна бюрогой заседани тон үсөөн үнгэргэгдэнэ. Ингэжэ хамтын харюусалгын, хамтын партийна хүтэлбэриин ёhо жама сахигданагүй.

Гадна суглаануудшье үнгэргэгдэхэдөө hайнаар бэлдэгдэнэгүй, тэрээндэ коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсанагүй. Нийтэ-политическэ хүдэлмэридэ хабаатай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Коммунистнуудай тоосоон партийна суглаан дээрэ табигданагүй.

Партийна комитедэй хүдэлмэридэ мүн бусадшье ехэхэн дутагдалнууд элирүүлэгдэбэ.

КПСС-эй райкомой бюро партийна эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри совхозой ажалшадай дунда hайжаруулха тушаа зохихо хэмжээ абаагүй байhанайнь түлөө Загастайн совхозой партийна комитедэй секретарь Б. Ц. Доржиевта шанга hануулга хэжэ, бии байhан дутагдалнуудаа дары усадхаха эрилтэ табиба.

Р. ЦЫМПИЛОВ.

МҮНӨӨДЭР— металлургнуудай үдэр

ОРОНОЙМНАЙ экономикодо металлурги ехэхэн hуури эзэлдэг гээшэ. Металл хэрэглэдэггүй. hалбари гэжэ арадай ажахыда үгы. Машина бүтээлгын hалбарида, транспортда, барилгада металлургическа промышленностиин продукци, элдэб шудхалаа тон ехээр хэрэглэгдэнэ.

Манай орон дотор металлурги хурдан түргэнөөр хүгжэнэ. Үнгэтэ, хара металл жэл бүри улам ехээр хайлуулан гаргагдажа, арадай ажахын hалбаринуудые хангадаг. Үнгэрhэн табан жэлэй үедэ шэрэм шудхалга 29,8 процентээр, булад хайлуулга 27,5 процентээр дээшэлээ. Табан жэлэй hүүлшын 1970 ондо 85,9 миллион тонно шэрэм, 115,9 миллион тонно булад, 92,4 миллион тонно прокат арадай ажахыда үгтөө.

Металл болбосоруулха hалбари энэ табан жэлэй туршада ехээр хүгжөөгдэхөөр хараалагданхай. 1975 ондо орон доторнай 142—150 миллион тонно булад хайлуулагдаха юм. Тинхэтэй хамта шудхамал зүйлнүүдэй шанар дээшэлүүлхэ, шэнэ, бүхэ, hайн зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ зорилго партиин XXIV съездын Директивэнүүдээр табигдаа.

Манай заводой үйлэдбэридэ булад, шэрэм шудхалаа ехэ hуури эзэлдэг. Энэшье ойлгосотой. Локомотив, вагон заhабарилхын тула элдэб деталь, частьнуудые шэнээр хэхэ хэрэгтэй болодог. Олонхи детальнууд заводто шудхагдан бэлдэгдэнэ. Булад, шэрэм шудхалгын, мүн ондоо зарим цехүүд шудхалаа хэдэг юм. Манай заводто хэгдэhэн запасной частьнууд түмэр замай олон отделенинүүдтэ эльгээгдэнэ.

hайндэрөө ямар үрэ дүнгүүдтэйгээр угтаабибди? Заводой металлургнууд хахад жэлэй туршада муу бэшээр ажаллажа, hайндэртөө ажалай бэлэг баряа. Хахад жэлэй даабариhаа гадуур 192,3 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө. 50 тонно үнгэтэ шудхалаа, 360 тонно шэрэм даабариhаа гадуур хайлуулагдан гаргагдаа.

Заводой металлургнууд партиин XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлэн, үйлэдбэреэ үргэдхэхэ, ашаг үрыень hайжаруулхын түлөө оролдоно. Энээнэй ашаар технико-экономическа талаараа hайн үрэ дүн туйлагдаа гэхээр. Шэнэ техникэ хэрэглэжэ, түрүү технологи нэбтэрүүлжэ, 80,4 мянган түхэригэй экономическа ашаг үрэ абтаа. Мүн металл гамтай hайнаар хэрэглэхэ, арьбалха гэжэ оролдонобди. Тингэжэ хамта дээрээ 30 мянган түхэригэй үнгэтэ, хара металл арьбалагдаhан байна.

Металлургическа үйлэдбэриин олон коллективүүд социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. **Булад шудхалгын цехэй бригадир П. И. Киселёвой нэрэ завод соогоо hайн мэдээжэ болонхой.** Тэрэнэй, хүтэлбэрилдэг бригада булад хайлуулха түсэбөө холо үлүүлhэн байдаг. Бригадын гэшүүд үнгэрhэн табан жэлэй даабарие болзорhоонь холо урид дүүргээ hэн. Энэ табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэhэн мүрысөөндэ оролсожо, ажалдаа hайн үрэ дүн туйлаhаар. Бригада түсэбөө hара бүри үлүүлнэ. Ганса июнь hарын даабариhаа гадуур 20 тонно булад хайлуулhан байна. Июлиин түрүүшын 10 хоногой даабари мүн лэ дүүргэгдэ. Тус цехэй булад хайлуулагша А. С. Бабкин, булад удхагша И. А. Луковский, кран жолоодогшо И. М. Луковская, шулуушан Т. Г. Черненко, шэрэм шудхалгын цехэй вагранщик П. И. Серошган, хүдэлмэришэн А. С. Ильченко, кузнечнэ цехэй дархан Л. Н. Попова, термист С. Е. Рыжаков, модельнэ цехэй модельщигүүд Н. П. Патутин, Г. А. Демин, токарь П. Р. Галсанов болон үйлэдбэриин бусад түрүүшүүл абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэнэ.

Саашанхи зорилгомнай бүри ехэ. Булад, шэрэм шудхалгые бүри дээшэлүүлхэ, шэнэ, түрүү аргаар шудхалаа хэхэ эрилтэ металлургическа промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигданхай. Энэ эрилтэ машина, станок, бүтээлгын hалбариин, заhабари хэдэг предприятинуудые металлаар хангадаг заводуудай коллективүүдтэ сэхэ хабаатай гээшэ.

АРАДАЙ АЖАХЫН ШУХАЛА hАЛБАРИ

ЛВРЗ-гэй главна металлургын орлогшо В. И. НИКИФОРОВ хөөрэнэ

Булад шудхалаа ехээр хайлуулхын, шанарыень дээшэлүүлхын тула заводой булад шудхалгын цех шэнэдхэн байгуулагдажа байна. Энэ хүдэлмэри 1972 ондо дүүргэгдэхэ ёhотой. Урдань эндэ хэрэглэгдэдэг мартен пеэшэнүүдэй орондо электрын элшэ хүсөөр хүдэлдэг пеэшэнүүд тодхогдохо юм. Цехэй шэнэдхэн байгуулагдахада 4 пеэшэн хүдэлхэ. Мүнөө тэдэнэй нэгэн ашаглалгада үгтөө, 2-дохинь хабсаргагдажа байна. Электрын пеэшэнүүдэй бүтээсэ ехэ. Мартен пеэшэнүүдтэй сасуулхада электрын пеэшэнүүд 1,5 дахин ехэ булад хайлуулха шадалтай.

Буладаар жэжэ шудхалаа, детальнуудые хэхэ участок баригдажа эхилээ. Зэд, шэрэм шудхалгын цехүүдэй үйлэдбэри оньhожоруулхын тула шэнэ техникэ, түхеэрэлгэ тодхогдожо байна. Үнгэтэ металл, холисо шудхаха шэнэ түхеэрэлгэ зэд шудхалгын цехтэ hаядаа хүдэлжэ эхилхэнь. Кузнечнэ цехэй зарим участогуудые үргэлжэдэнь оньhожоруулха ехэ ажал хэгдэнэ. Эндэ хоёр шэнэ пеэшэн тодхогдохо юм. Эдэ бүгэдэ ажал заводой металлургическа үйлэдбэриие шэнээр зэбсэгжүүлхэ түсэбэй ёhоор хэгдэнэ.

Элдэб шудхалаа шэнэ, түрүү аргаар хэхэ, орёо детальнуудые шудхаха хэрэгтэй. Теэд заводоймнай металлургнууд мүнөө үеын энэ эрилтэ хүсэд дүүргэжэ шаданагүй. Булад, шэрэм шудхалгын, кузнечнэ цехүүдтэ шэнэ, түрүү дүй дүршэл hайнаар хэрэглэгдэнэгүй. Цехүүдтэ бии байгаа түхеэрэлгэнүүд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагданагүй. Энэ ушарhаа булад шудхалгын цехэй коллектив шэнгэн булад, фасонно шудхалаа арадай ажахыда үгэхэ хахад жэлэй түсэбые дүүргээгүй байна.

Бии байгаа эдэ, мүн бусад дутагдалнуудаа усадхаха, металлургическа үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ зорилготойбди. Энэ табан жэлэй үедэ заводой металлургическа үйлэдбэри хүгжэлтын шэнэ шатада гараха. Булад, шэрэм, зэд шудхагшад заводой бүхы хүдэлмэришэдтэй хамта абаhан уялгаяа дүүргэжэ, СССР-эй 50 жэлэй ойе угтахаар бэлдэжэ байнабди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй булад хайлуулгын цехтэ хайлуулагдаhан буладай шанар шалгагдажа байна.

ТҮМЭРЭЙ ХАЯДАhАН—ҮНЭТЭ ЗҮЙЛ

Булад, шэрэм шудхалгые ехэдхэхэ хэрэгтэ түмэрэй хаядаhан ехэ удха шанартай. Түмэрэй хаядаhа суглуулгые эмхитэй hайнаар үнгэргөөд, металлургическа заводуудта хүргөөд байбал, булад, шэрэм хайлуулха түсэб ажалтатайгаар дүүргэгдэхэ гээшэ.

Түмэрэй хаядаhа суглуулга, тушаалга хадаа гүрэн түрын удха шанартай хэрэг гэжэ тоологдоно.

Түмэрэй хаядаhа суглуулха, тушааха хахад жэлэй даабари республика доторнай 110 процент дүүргэгдэ. 4.000 тонно элдэб металл түсэбhөө гадуур тушаагдаа. Республикымнай промышленна олон предприяти, барилгын, транспортын организацинууд, колхоз, совхозуудай коллективүүдэй энэ хэрэгтэ ёhотой hайнаар хандаhанай ашаар түсэб үлүүлэгдэhэн байна.

Авиационно, «Теплоприбор» заводуудай, ЛВРЗ-гэй, Тимлюйн цементын, Улаан-Үдын шэлэй заводуудай, «Забайкаллес» комбинадай предприятинууд, Хүдөө ажахын министерствын болон бусад зарим ажахы, организацинууд олон тонно түмэр түдэгэ суглуулжа, тушааhан юм.

Манай эдир туhалагшад — пионернууд ехэ ажал хэлсээ. Тэдэнэр 3.000 тонно түмэрэй хаядаhа суглуулhан байна!

Хамта дээрээ түмэрэй хаядаhа суглуулха түсэбэй дүүргэгдэhэн байбашье, энэ хэрэгтэ ехэ дутагдал бии. Олон предприяти металлургическа промышленностиин энэ шухала зүйлөөр заводуудые хангаха асуудалда ёhотой анхарал хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Сэлэн-Дүүмын механическа заводой, Улаан-Үдын ТЭЦ-эй, мяха-консервын комбинадай, спиртын заводой коллективүүд суглуулха хаядаhанай бии байбашье, хэмжээ абаагүй, энэ ажал эмхидхэнэгүй.

«Вторчермедэй» Буряадай управлениин коллектив металлургнуудай hайндэрые угтуулан, түмэрэй хаядаhа ехээр суглуулжа ябуулха гэжэ оролдоо. Үйлэдбэриин түрүүшүүл Б. М. Глебов, Н. А. Зубакин, Н. Е. Орлова, А. Ф. Аблазова түмэрэй хаядаhа илгаха, ашажа ябуулха даабаряа үдэр бүхэндэ үлүүлэн дүүргэжэ, 1973 оной түсэбөөр ажаллажа эхилээ. Тэдэнэй, мүн үйлэдбэриин бусад түрүүшүүлэй үнэн сэхэ ажалай ашаар металлургиин энэ үнэтэ зүйл саг соогоо, хэрэгтэй газартаа хүргэгдэжэ байнхай.

Кузнецкэ, Петровско-Забайкальска металлургическа заводууд манай эндэ суглуулагдаhан түмэр саг соонь абаhан байха.

Управлениин коллектив жэлэй түсэбые декабриин 25 болотор дүүргэхэ, 500 тонно үнэтэ зүйл түсэбhөө гадуур суглуулжа, эльгээхэ гэжэ шиидэнхэй. Тингэжэ арадай ажахын шухала хэрэгсэл — металл үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хубитые шадал зэргээрээ оруулжа байнабди.

Б. БЕРЛОВИЧ,
«Вторчермет» управлениин ахалагша инженер.

Енисей мүрэн дээрэ Саяно-Шушенска ГЭС баригдажа байна. Тэрэ 6,4 миллион киловатт хүсэтэй байха юм.

Гидроэлектростанциин бетоноор шудхагдаhан плотина уhа суглуулдаг түхеэрэлгэтэйгөө хамта 240 метр үндэр, 1070 метр үргэн байха юм.

Эндэ суглуулагдаhан уhан Енисейн уhые 290 километр зайда үргэжэ, тэрэнэй 250 километртэ суднанууд ябадаг болохо байна. Жэлэй ямаршье сагта зайн галай элшэ хүсэн адляар гаргагдадаг байха.

Мүнөө С. Я. Жук гэгшын нэрэмжэтэ Ленинэй орденто Бүхэсоюзна «Гидропроект» институтда Саяно-Шушенска ГЭС-эй гидроузелай түхеэрэлгэнүүд шалгалта гаража байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: техник Т. И. Тимошина шалгалта хэжэ байна. ТАСС-ай фотохронико.

УУЖАМ ДЭЛГЭР ОРОНДОШНАЙ

Фермэнүүдтэ— бардам хүрэхэ тэжээл

КРАСНОЯРСК. Хизаарай урда нютагуудта убhэ хуряалга түлэг дундаа. Колхоз, совхозууд миллион шахуу гектарай таримал, хээрын ногоо хуряаха, тэрэнэй ехэнхи хубяарнь сенаж дараха юм. Сибирьтэ сенаж дарабал hайн гэжэ элирэнхэй.

ХАНЛАР. (Азербайджанай ССР). Жэл хахад соо хүрэхөөр тэжээл бэлдхэхэ гэжэ шиидэhэн ·Багманлярай совхозой механизаторнууд түрүүшын мянгаад тонно сэл ногоон убhэ хуряаба.

Хорин агрегадай тус бүриин хуряаhан ногоое гурбан автомашина зөөнэ. Бүхы механизаторнууд даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. А. Б. Мамедов, З. Камбаров, Ф. Гусейнов, М. Кулиев гэгшэд хошоод нормо дүүргэдэг байна.

Убhэшэд хоёр халаанай графигаар хүдэлнэ. Тэдэнэрэй ажаллажа байhан газартань халуун эдеэн асарагдана. Даабаряа үлүүлhэн механизаторнуудта 25 процент нэмэлтэ түлөөhэн үгтэхэ.

ЛЕНИНГРАД. Гурбан зуун комбайн областиин сабшалан, бэлшээринүүдтэ гараба. hүүрэhэн убhэ сенаж дараха газарнуудта асаржа эхилээ.

Областиин колхоз, совхозууд үнеэн бүридэ хоёр-гурбан тонно сенаж бэлдхэхээр шиидэнхэй. Энэнь нёдондо жэлэйхиhээ нэгэ хахад дахин ехэ болоно. Ойн соорхой, ханааб, харгын захын ногоо сабшаха гар хажууршадай звенонууд олонхи ажахынуудта эмхидхэгдээ. Город шадарай совхозууд иимэрхүү участогуудhаа 600—900 тонно убhэ сабшажа абанхай.

ТАЛЛИН. Эстониин таряашад убhэ хуряалгын хүдэлмэри оньhожоруулаа. Хура бороошье тэдэнэрые hаатуулнагүй. Бороогой ужахада силос дарана, hүүрэжэ үрдиhэн ногоое сенаж болгоно.

Эстонидо мүнөө hүниндөөшье харанхы болодоггүй. Тиимэ хадань, олонхи ажахынууд хоёр-гурбан халаан эмхидхэжэ, убhэсэ хуряана. Түрүү ажахынууд нёдондо жэлэй энэ үеынхиhөө хоёр дахин ехэ тэжээл бэлдхэбэ.

Республика дотор тракторна 30 мянган косилка, убhэ hэлидэг түхеэрэлгэ, пресс-подборщик болон бусад машинанууд убhэ хуряалгада гаранхай.

Кубаниин тараан

КРАСНОДАР. (ТАСС-ай корр.). Кубаниин элеваторнууд, таряа тушаан абалгын пунктнүүд шэнэ ургасын түрүүшын арбаад мянган тонно ороохо тушаан абаба. Хизаарай Тимашевскэ, Усть-Лабинска, Кореновско болон бусад районуудай колхоз, совхозууд гүрэндэ таряагаа тушаажа захалба. Энэ хүдэлмэри үдэрhөө үдэртэ үргэдэнэ.

Хатарай hайндэр

КРАСНОЯРСК. (ТАСС-ай корр.). Сибиринн арадуудай Красноярскдахи хатарай ансамбль Енисей мүрэниие дахажа, холын аяншалгада гараба. СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулжа ансамблиин бэлдэhэн шэнэ программые модошод, ангуушад, геологууд, металлургнууд, оро үсхэгшэд, барилгашад түрүүлэн хараха байна. Сибиринн арадуудай хатарнуудые үндэhэ болгон табиhан «Саhата городхон», «Хушын борбоосгой», «Нанайцуудай хатар», «Сибиринн шог наадан», «Валенка», «Сибиринн уянгата» хатарнууд программын ехэнхи хубиие эзэлнэ.

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

АЖАЛЛАhАНАЙ ЗЭРГЭЭР—ТҮЛӨӨhЭН

Түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ гурим ганса экономическа бэшэ, харин хүмүүжүүлхы талаараа ехэ удха шанартай. Хэhэн ажалайнь hүүлшын үрэ дүнгөөр — олзо доход оруулгаар, бүхы гаргашаяа харюулhанайнь зэргээр предприятинуудай хүдэлмэри сэгнэхэдэ, hайн ажалай түлөө экономическа урмашуулга хэрэглэхэдэ, шэнэ гуримай ехэ нүлөөтэй байhаниинь элирээ. Урмашуулгын хэмжээн ажалайнь hүүлшын үрэ дүнгөөр тодорхойлогдоно ·ха юм.

Шэнэ гуримда ороhон предприятинууд гүрэндэ олзо доход оруулhанайнгаа зэргээр экономическа урмашуулгада хүртэдэг, өөрынгөө фонд байгуулдаг, тэрээгээрээ хүдэлмэришэдөө материальнаар урмашуулдаг гээшэ. Эдэ шангууд хүдэлмэришэдэй салин хүлhэ дээшэлүүлхэ арга олгоно.

Тиихэтэй хамта салин хүлhэн мүн лэ юрэнхыдөө дээшэлнэ бэшэ. В. И. Ленинэй заабарилhанай ёhоор, үнэндөө ажалай габьяа гаргаашад, хүсэ шадалаа хамтын хэрэгтэ зорюулжа байгаашад шанда хүртэхэ эрхэтэй болоно. Мүнгэн шангууд хадаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар hайжаруулха, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха хэрэгтэ ехээр нүлөөлхэ ёhотой гээшэ.

Ленинэй орденто Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай коллектив түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда орохотой сасуу, hайн үрэ дүн туйлаhан хүдэлмэришэдые материальнаар урмашуулха гурим зохёоhон байна. «hайн ажалай түлөө — hайн түлөөhэн» гэhэн эрилтын ёhоор урмашуулгын гурим зохёогдон баталагдаа. Үйлэдбэреэ хүгжөөхэ, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар hайжаруулха, өөрынь үнэ сэн хямдаруулха зорилгын бэелүүлэгдэhэнэй, энэ хэрэгтэ ямар туhа нэмэри хүдэлмэришэдэй оруулhанай зэргээр урмашуулга үгтэнэ. Материальна урмашуулга коллективэй туйлаhан хамтын үрэ дүнгhөө, энэ үрэ дүн туйлаха хэрэгтэ хүдэлмэришэн бүхэнэй оруулhан туhа нэмэриhээ сэхэ дулдыдана гээшэ.

Мэргэжэл шадабаритай, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдэй хамтын хэрэгтэ оруулдаг туhа нэмэриин ехэ байhаниинь мэдээжэ. Тиимэhээ эдэнэр материальна ехэ урмашуулгада хүртэдэг. Жэшээлхэдэ, мяха шулагшад эдеэ хоолой промышленностьда гол мэргэжэлтэд гэжэ тоологдодог. Тэдэнэр хэhэн ажалайнгаа түлөө түлөөhэ абахаhаа гадна, hайнаар мяха шулаhанай түлөө шагналда хүртэнэ. Консервэ хэгшэд hарынгаа даабари үлүүлhэн байгаа hаа, шагнал абаха аргатай. Колбаса хэдэг үйлэдбэриин хүдэлмэришэд түсэбөөр хараалагдаhан сортын колбаса хээд, бэлэн продукци үйлэдбэрилхэ даабаряа дүүргэбэл, шан абадаг.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй түлөө материальна урмашуулга үгтэнэ. Конвейернүүдэй дэргэдэ ажаллагшад техникэеэ хүдэлгэхэ нормоёо үлүүлhэнэй зэргээр шанда хүртэнэ. Холодильнигай хүдэлмэрилэгшэд техническэ талаараа хүсэд баримталагдаhан ашаа тээхэ, буулгаха ажалай нормо үлүүлэн дүүргэhэнэй түлөө, нэгэ процент бүхэнэй 0,5 процентые шан болгон абадаг юм.

Мяха шулагшад, техническэ фабрикадуудай цехэй аппаратчигууд, ондоо мэргэжэлтэд зарим хүдэлмэришэд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй түлөө шанда хүртэдэг. Тинхэдэз тэдэнэй продукциин шанар тушаа нэгэшье гомдол, ажаглалта байха ёhогүй. Ажалай, ниитын журам эбдэгшэд, хамтын зөөри үригшэд, ажалдаа ерээгүй ушар гаргагшад администрациин, профсоюзай комитедэй хамтын шиидхэбэреэр шагнал абаха эрхэhээ хаhагдана, али шагналай зарим хубида хүртэнэ.

Экономическа урмашуулгын шэнэ гурим хэрэглэхэдэ, мүрысөөнэй моральна талань мартагданагүй. Социалис мүрысөөнэй үрэ дүн саг соогоо гаргагдажа, бултанда мэдээжэ болгогдоно. Коллективүүдэй туйлаhан үрэ дүнгөө согсолон хаража үзэхэ, түрүү дүй дүршэл дабтаха арга байгуулагдана. Үйлэдбэриин түрүүшүүлые моральнаар урмашуулха асуудалда комбинадта ехэ анхарал хандуулагдадаг болоо.

hайн ажалайнь түлөө ба... хүргэгдэнэ, түрүүшүүлэй нэр... дүрэ зураг Хүндэлэлэй са... Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэ... дагдана. Коммунис ажалай у... гай нэрэ зэргэ олгогдоно. А... шалгараашад «Социалис мүр... эрхимлэгшэ» гэhэн тэмдэгэ... нагдадаг.

Эдэ бүгэдэhөө гадна, заводу... хүүдэй коллективүүдэй дунда... циалис мүрысөөнэй дүрим б... данхай. Комбинадай бүхы ... бэри, участогууд 4 бүлэг бол... баагдаа. Бүлэг бүхэндэнь со... мүрысөөнэй, тэрэнэй үрэ дү... согсолон гаргаха гурим зохё... байна. Өөрынгөө бүлэг дотор ... hуури эзэлхэ эрилтэ тодор... донхой. Харин бүхы бүлэгүүд... лай нормо дүүргэхэ, hайн ... тай продукци бүтээхэ, журам... ха, хүдэлмэриин газарта ар... бэр сахиха гэhэн эрилтэ сэх... баатай юм.

Урлан нарижуулгын, ухаа... хёолгын ажалда коллектив... хабаадалсанаб, материал, түү... хэды зэргээр алмааб, мэргэж... дабаряа хэр дээшэлүүлээб гэ... асуудалнууд социалис мүры... үрэ дүн согсолходо аргагүй ... абтана.

Коллективүүдэй дунда дэ... социалис мүрысөөнэй үрэ дү... бүхэндэ бальна гуримаар со... додог. Харин мүрысөөнэй ш... хы үрэ дүн кварталай а... сэгнэгдэнэ. Бүлэг соогоо түрү... ри эзэлhэн коллективүүдтэ ... жуулгын Улаан тугууд, мүнгэ... тайгаар барюулагдадаг. ёhололой оршон байдалда хү... ришэдэй суглаанууд дээрэ ш... барюулагдана.

Комбинадай гол мэргэжэлт... дэлмэришэд ажалдаа амжал... лаhанайнгаа түлөө «мэргэж... эрхимлэгшэ» гэhэн нэрэ з... Хүндэлэлэй грамотануудта, ... шангуудта хүртэнэ. Гурбан ... талай туршада энэ нэрэ ... хүртэжэ байhан түрүүшүүлд... бан жэлэй хоёрдохи жэлэй ... хүдэлмэришэн» гэhэн нэрэ з... гогдодог, тэрэнэй нэрэ Х... лэй дэбтэртэ бэшэгдэдэг. Мү... түрүүшүүл Ульяновск, Во... хотонуудаар аяншалха гү, а... натори ошохо түлөөhэгүй пу... шагнагдана.

Саг үргэлжын хүдэлмэр... болохын, олон жэлнүүдтэ ... hан хүдэлмэришэдые урма... зорилгоор «Кадрова хүдэлмэр... «Ажалай ветеран» гэhэн нэр... гэ олгогдохо болоо. Табан ... туршада комбинадта ото х... хүдэлмэришэд «Кадрова хүд... шэнэй» нэрэ зэргэдэ хүртэж... тэй. Харин 25 жэл соо ажа... хүдэлмэришэдтэ «Ажалай ве... гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоно, ... тухайнь ажалайнь дэбтэртэ ... дэнэ, мүнгэн шан гү, али ү... лэг барюулагдана.

hаяхан комбинат ажалай ... шын ветерануудые ёhолон ... лөө. Мяха шулагша Н. А. А... хүдэлмэришэд П. М. М... З. Н. Соколова, А. Ф. Пашков... комбинадта 25 жэл соо х... бусад түрүүшүүлдэ хүндэтэ ... зэргэ олгогдоhон, 60—100 ... гэй үнэтэ бэлэгүүд барюул... байна.

Бүхы коллективэй, хүдэлм... бүхэнэй аша туhа хараада ... экономическа урмашуулгын ... гурим комбинадай технико-эк... ческа ашаг үрэ дээшэлүүлхэ ... ехээр нүлөөлөө. Экономическа ... шуулгын энэ гуримда ор... hүүлээр комбинадай эконом... байдал нилээд hайжараа. Б... ва олзо доходынь 61 проц... ажалай бүтээсэ 15 процентээ... шэлhэн байна. Хүдэлмэришэд... даг салин хүлhэнэй 35 про... материальна урмашуулгын ... болохо юм.

Мүнөө комбинадай хүдэлм... СССР-эй 50 жэлэй ойн ба... дэгтэ хүртэхын түлөө мүрысө... гэрүүлбэ. Энэ мүрысөөндэ ү... риин олон түрүүшүүл амжал... лана. Коллектив энэ жэлэй ... шын хахадые амжалтатайгаар ... хэбэ.

Энээндэ комбинадта хэр... дэг экономическа, моральна... шуулгын удха шанар яhала ...

Г. ХАРЧЕ...

Ставрополиин ... гэн талада таряа ... ряалга түлэг ду... Хизаарай тар... хоёр миллионhоо ... шэ гектар талмай ... зарай таряа хур... ёhотой.

Нефтекумска ... ной «Каясулин... совхоз найман ... ган тонно, түс... нилээд ехэ, ... гүрэндэ худал... юм. Олонхи ко... нернууд үдэрэй ... шада 400 центнер ... ша сохино.

ЗУРАГ ДЭЭ... совхозой поли ... таряа хуряалга.

ТАСС-ай фотохронико.

РЕСПУБЛИКЫН ЗАСАГАЙ ДЭЭДЭ ЗУРГААНУУДТА

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТУГ ДЭЭРЭ ҮРГЭХЭ

Буряадай АССР-эй Министр-үүдэй Совет hаяхан республи-н Ажалшадай ажаhуудалай илтэ хангаха министерствын едприятинуудта социалис му-ысөө эмхидхэхэ хүдэлмэриин араар табигдаhан тухай асуу-л хаража үзэбэ.

Тусхай шалгалтын үндэhөөр с министерствын олонхи едприятинуудта энэ шухала кал ябуулга хангалтагүй гэжэ ргүүлэгдэө. Гол дутагдалнууд уб гэхэдэ, хүнгэхэн уялганууд тана, хоёрдохёор, олон хүдэл-ришэд өөрынгөө уялгые мэдэ-гүй ба социалис мүрысөөндэ олсоогүй үлэшэhэн байха юм. үрысөө өмхидхэхэ хүдэлмэри рим предприятинуудта ёhын ла ябуулагдана, хүн бүхэнэй рын уялга тэрэнэй аманhаа аб-гүй, харин хүтэлбэрилэгшэдэй радхалаар бэшэгдэшэhэн байха м. Мүрысөөнэй дүн гаргалга, е бэеынь түйлалтануудтай мү-сэгшэдые танилсуулха хүдэл-ри илангаяа хангалтагүй. Үй-дбэриин асуудалнуудые зүб-олга дээрэ социалис мүрысөө-й дүн, тэрэнэй нүлөө тухай ройдоо хэлсэгдэнэгүй. Гадна он предприятинуудта комму-ис ажалай түлөө мүрысөөн hу-ар эмхидхэгдэнхэй, коммунис алай ударнигууд үсөөн.

Иимэ дутагдалнуудhаа боложо, спубликын Ажалшадай хэрэг-мжэ хангаха министерствын олохон предприятинууд түсэбүү-дээ дүүргэдэггүй байна. Жэ-шээнь, манай Буряадта хүн зо-ной хэрэглэмжэ хангаха аймагай 27 комбинат хүдэлдэг. 1972 оной түрүүшын 4 hарын дүнгөөр тэдэнэй 15-ниинь түсэбөө дүүр-гээгүй үлэhэн байха юм. Рес-публикын тус министерство 1971 онойнгоо түсэбые 99,1 процент дүүргээ hэн. 27 предприятиинь 8-ниинь 412,2 мянган түхэри-гэй туhаламжа хүн зондо үзүү-лэнгүй үлөө, харин бүхы пред-приятинуудайнь тэн хахадынь жэлээ гарзатайгаар дүүргэhэн.

Эдэ дутагдалнууд байгша он-дошье дабтагдана гэжэ респуб-ликын Министрнүүдэй Совет заа-гаа. Предприятинуудай хүтэлбэ-рилэгшэдөөр шадабаригүй хү-нүүд томилогдоно, мэргэжэлтэдые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри hула, со-циалис мүрысөөнэй удха шанар тоогдоногүй, ажалай журам hай-жаруулха хэмжээн абтанагүй.

Хүдэлмэридөө бии байhан ду-туу дундануудые дары усадха-хыень Министрнүүдэй Совет Хүн зоной хэрэглэмжэ хангаха мини-стерствэдэ даалгаа. Гадна 1972 оной нэгэдэхи хахадта хэгдэhэн ажал хүдэлмэриингөө дүнгүүд тухай зүбшэн хэлсэхын тула хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгын хү-дэлмэрилэгшэдэй эдэбхитэдэй республиканска зүблөө июль hа-рада зарлаха гэжэ Министрнүү-дэй Совет тогтообо.

Хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэбэ

Республикын Элүүрые хамгаалгын министерство, медицинын дэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой президиум хүдөөгэй алшадай дунда hэргылэмжын хүдэлмэри ябуулагшадай хоорон-о дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн hаяхан гаргаба. Мүры-өндэ хоёрдохи hуури эзэлhэн Сэлэнгын аймагай медицинскэ дэлмэрилэгшэд 1.500 түхэрнгэй мүнгэн шанда хүртэhэн байна.

В. САМБУЕВ.

Сэлэнгын аймаг.

«БАЯН БА БАРЛАГ»

ТЕАТР

Узбек уран зохёолой классик Хамза Хаким Заде Ниязи гэгшын «Баян ба барлаг» гэжэ зүжэгые МНР-эй Д. Нацагдоржын нэрэм-жэтэ Гүрэнэй драмын театр ре-пертуартаа тон зүб оруулаа гэ-жэ hанаштай. Феодализмын мун-хаг харанхы үедэ үгытэй ядуу монголшууд, узбегүүд дарлагдан зобожо, шажанай түлөөлэгшэдтэ (ламаизм ба ислам) харатай муу-хайгаар мэхэлүүлжэ ябаhаниинь мэдээжэ. Тиигээд ерэхэлээрээ, хаанашье үгытэй ядуу арад тү-мэнэй үйлэ хуби дүтэрхышэг гэ-хэ гү, али адлирхуушаг болоно бшуу.

Монголой элитэ драматург Д. Нацагдоржын «Ушартай гур-бан толгой», мүн Ниязиин «Ба-ян ба барлаг» гэжэ зүжэгүүд со-циальна, философско маяг хэл-бэриин талаар дүтэрхы болоно. Гол геройнуудайнь үйлэ хуби, уйдхар зоболон адлирхуушаг. Баяд ноёдой, шажан мүргэлэй урдаhаа эсэргүүсэн бодожо, эрхэ сүлөө тээшэ тэгүүлнэ.

Тиимэhээ «Баян ба барлаг» гэ-жэ зүжэг удхын талаар монгол харагшадта тон дүтэ, ойлгосотой байна. Октябриин хубисхалай урда тээхи юрын узбегүүдэй ажабайдал зүжэг соо харуулагда-на.

Салихбай баян (бай) аяар гур-бан hамгатай аад, Гафур гэжэ барлагайнгаа Джамиля hамганда дурлаад, сэбэр hайхан hамган-тайнь гэрлэхэ гэжэ шиидэнэ. Хомхой хобдог, хэрзэгы шэрүүн аашатай баянда үгытэй ядуу барлаг хайратай бэшэл даа. Тиихэдэ Ходжиана гэжэ эжынь мүн баhа хараалша, хүйтэн сэдьхэлтэй эхэнэр байшоо. Үб-гэндөө али зэргээр баhуулжа, доромжолуулжа байhан гурбан бэриеэ хайрлажа уярнагүй, ха-рин бүришье хэрзэгы шангаар хандажа, гартаа таhа баряад байхыень заабарилжа hаланагүй. Хэды тиигэбэшье, баянай hамгад эрхэ сүлөө тухай, бузарлагдаа-гүй сэлмэг hайхан инаг дуран тухай бодомжолно.

Гафур, үнэхөөрөөшье, үнэн сэ-хэ, эрэлхэг зоримгой, тунгалаг hайхан сэдьхэлтэй хүн. Тиимэhээ Гафур (МНР-эй арадай артист, Гүрэнэй шангай лауреат Г. Гом-босүрэн) айха hүрдэхые мэдэнэ-гүй, инаг дуранайнгаа түлөө, үйлэ хубиингаа түлөө үсэд нэ-тэрүүгээр тэмсэнэ. Баяшуул эдилгэ дурадхана. Теэд энэньшье туhалнагүй. Тиихэдэнь Гафурые баянай мүнгэ хулуугаа гэжэ шал худалаар хардаад, олон зоной хабаадалгатай сүүд хэнэ. Энэ-нииень шал худал гэжэ элишэл-нэ. Теэд Гафур гансаардана... Холмат гэжэ барлаг (артист Т. Латиф) Гафурые хайрлабашье, туhа хүргэжэ шадахагүйдөө ша-нална.

Сэхыень хэлэхэдэ, бэлигтэй артист Г. Гомбосүрэн барлагай рольдо жэншэдгүй hайнаар наа-дажа, үнэн сэхэ, эрэлхэг зорим-гой, сагаан сэдьхэлтэй хүнэй об-раз тодо хурсаар зураглаа. Хоро шараар бусалhан дүлэтэ үгэнүү-дые хэлэжэ, дайсадаа элишэлэн шүүмжэлнэ. Энэнь миин лэ хоо-hон хараал бэшэ, харин тэрэ үеын мунхаг харанхы байдалые үндэhөөрнь буруушааhан шанга-хан сохилто болоно. Гафур шэн-ги геройнуудай худалаар хар-дуулжа, баhуулжа, гасалаңта муу байдалда ороходо сэдьхэлээ уяр-башье, гэгээн гэрэлтэ ерээдүй тээшэ уряалhан удхыень мэдэ-рэн баясанабди. Энэниинь ар-тист онсо тэмдэглэн наадана.

Джамилягай образ мүн баhа гол hуури эзэлнэ. Хани нүхэртөө хододоо үнэн сэхэ байhан, баяр баясхалангаа, уйдхар зоболон-гоо адли тэгшээр хубаалдажа ябаhан тула иимэ муухай доромжолгые тэсэнгүй, наhа барана. Салихбай гэгшын hамган бо-лоодүй, хайрата инаг Гафуртаа үнэн сэхэ, хэлбэришэгүй дура-тай зандаа гээгдээ. Эхэнэрнүүд эрхэ сүлөөтэй байха ёhотой, тэ-рэнэй түлөө тэмсэхэ хэрэгтэй гэ-жэ уряална ха юм.

Бэлигтэй артистка Д. Мэндба-яр нугаршагүй хатуу зоригтой, илдам налгай сэдьхэлтэй узбек эхэнэрэй түхэл шэнжые, абари зангые гүйсэд дүүрэнээр, зүрхэ сэдьхэл доhолгомоор харуулжа шадаа. Баянай хэрзэгы муухай аашаhаа болоожо наhа баража байхадаа Джамиля хайрата инаг нүхэртөө иигэжэ хандана: «Га-фурни! Намайгаа бү мартаа-райш. Минии түлөө, үхибүүнэйн-гээ түлөө үhөөгөө заабол абаа-рай. Бүхы баяшуулые, тэдэнэй засаг түрые дууhыень шатаалса-жа hалгаарай!». Сэдьхэлэй оёор-hоо сорьёлжо гараhан энэ захяа үгэнүүд илангаяа хурса удха-тай, hанаа амархан шагнажа hүүхын аргагүй. Артистка Д. Мэндбаяр гансата хубилжа, харасаңь үhөөгэй дүлөөр сорьён харбажа, баян ангиие hүрдөөлгэ-хэдэл гэнэ. Хэзээ нэгэтэ гэгээн гэрэлтэй байдал энэ дэлхэй дээ-рэ мандан түяарха гэжэ артист-ка ойлгуулна. Сэхыень хэлэхэдэ, Джамилягай образ үни удаан мартагдахагүй.

Салихбай баянай рольдо МНР-эй габьяата артист Б. Лоовой ша-дамараар наадажа, түхэл шэнжы-ень, абари зангыень алишье та-лаhаань зүбөөр, тодо хурсаар ха-руулжа шадаа. Баянай эжы Ход-жиана мүн баhа хомхой хобдог, хэрзэгы шэрүүн аашатай, бэеэ дээгүүр тоодог, hайзгайшаг зан-тай хүн. МНР-эй габьяата ар-тистка Г. Хандсүрэн энэ хэнтэг эхэнэрэй зорилгые тон зүб ойлгожо, «шабар дотортой, шоно hанаатай» байhыень элишэлэн наадана.

Баянай hамганай (Хонзодын) рольдо МНР-эй габьяата артист-ка Л. Долгор наадажа, гурбан hамгадайнь хоорондохи хёморо-той байдалые онсо тэмдэглээд, Хонзодо гэгшын үhөөншэ муухай аашые, хара hанаае тодо hоно-роор харуулаа. Энэ hамганhаа бо-ложо ямаршье зэмэгүй Гульбаха-ра, Джамиля гэгшэд хоро залги-жа үхэнэ бшуу.

Режиссёр Ц. Рагча энэ зүжэ-гые онсо өөрын маягтайгаар най-руулан табижа, олон тоото ха-рагшадые баясуулба. Тиихэдэ зү-жэгэй шэмэглэл гоёолтые хэhэн МНР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Д. Доржпалам бэлигтэй уран зурааша Б. Со-сорбарам хоёрой габьяа эндэ ехэ. Узбек арадай урданай байдал-тай танилсуулhандань Монголой артистнарта үнэн зүрхэнhөө ба-ясхалан хүргэнэбди.

В. РАДНАЕВ,
Буряадай ниитын эрдэмэй институдай хүдэлмэрилэгшэ.

АМТАТАЙ КОНФЕТЭ—ЭНДЭhЭЭ

Тарбагатайн кондитерска фаб-рикын коллектив юhэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө шанга тэмсэл ябуулна. Эндэ Валентина Григорьевна Гор-деевагай хүтэлбэрилдэг конфетэ хэдэг бригадын гэшүүд З. И. Марфина, З. Л. Михалева, В. Г. Гордеева гэгшэд ажалай баян дүршэлтэй болоhон.

Эбтэй эетэй тус бригада hара, квартал бүриингөө даабари үлүү-лэн дүүргэжэ ябадагаараа онсо шалгардаг.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Бригадын гэшүүд В. Г. Гордеева З. Л. Михалева хоёр бэлэн болоhон продукцияа шалгажа байна. 2. Конфетэ болгогшо З. И. Марфина ажалдаа.

З. ВЕСНИНАГАЙ фототекст.

СОЁЛОЙ ХОЁР ЖЭЛЭЙ ДОБТОЛГО

ЗАЛУУШУУЛАЙ ХЭРЭГ

ССР Союзай, мүн Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулаг-даhан соёлой хоёр жэлэй доб-толгодо эдэбхитэйгээр хабаа-далсаха тухай асуудал Мухар-Шэбэрэй аймагай комсомол-шууд өөhэдынгөө хамтын суг-лаан дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэhэн, нютагай Соведүүд-тэй хамта бэелүүлхэ тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараал-hан байна.

Хоёр жэлэй туршада тус ай-маг дотор сэсэрлиг саад, пали-садник соогуур, харгын ха-жуугаар эмхи зургаануудай ба үйлэдбэриин байшангуудай га-дагуур бүхыдөө 100 мянга гаран модод hуулгагдажа, эн-дэхи hуурин тосхонууд зундаа набша намаагаар надхажа, үн-гэ бүриин сэсэгүүд соо умба-жа байдаг болохо. Тиихэдээ 20 километр утатай тротуар хэг-дэхэ, хашаа хорёонууд hэль-бэн заhагдаха, hуурин тосхон руу ороhон харгы дээрэхи мүүнүүд шэмэглэгдэн гоёогдо-хо. Мүн 300 гаран айл шэнэ байрада нүүжэ орохо, 400-гаад гэр шэнэлэн заhагдаха, соёлой хэдэн эмхи зургаанууд, 2500 шахуу hурагшадай hураха 6 hургуули, спортын хэдэн тал-байнууд болон бусад барил-ганууд бодхоогдохо юм. Эды ехэ хүдэлмэри комсомолшууд болон залуушуулай эдэбхитэй хабаадалгагүйгөөр бүтэхэгүй байhаниинь мэдээжэ. Энэ ехэ хэрэгтэ Мухар-Шэбэрэй айма-гай бүхы залуушуулай оруулха хубита тон ехэ.

hуурин тосхонуудаа болбо-сон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ, соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри эрид hайжаруулгада аймагай комсомолшууд болон залуу-шуулые эдэбхитэйгээр хабаа-дуулха тушаа тусхай хэмжээ ВЛКСМ-эй Мухар-Шэбэрэй райком баталан абаа. Мүн иимэ хэмжээ ябуулганууд эндэ-хи колхоз, совхозуудай, дунда hургуулинуудай комсомолой организацинуудта хараалаг-данхай.

Тус аймагта 30-hаа доошо наhатай таба мянга гаран хүн ажаhуудаг, ажалладаг гээ-шэ. Эдэнэй хахадhаа олонхинь комсомолшууд юм. Эдэмнай эдэбхи үүсхэл ехэтэй, хаана-шье — hуралсалдаашье, үй-лэдбэри дээрэшье, соёлой хү-дэлмэридэшье хододоо залуу наhанайнгаа зали гарган, тү-рүү зэргэдэ ябадаг.

Соёлой добтолгын эхилhэн-hээ хойшо энэ аймаг дотор юун хэгдээб?

Зуу гаран айл шэнэ гэр-нүүдые толлоо. 50 hууритай хүүгэдэй сад-ясли, хоёр клуб, тоhоной завод, hургуулиин хоёр байшан, ниитын нэгэ столово, хэдэн магазин болон бусад барилганууд ашаглалга-да үгтөө. Тиихэдэ 11300 эл-дэб түрэлэй модод hуулгагдаа. Мүн барилгын ехэхэн мате-риал бэлэдхэгдээ.

Мухар-Шэбэрэй тосхонhоо зүүн урагшаа, арбаад модоной газарта гоё hайхан байгаали-тай Березовко гэжэ нютаг бии. Тэндэ пионернүүдэй ла-герь баригдахаар хараалагда-на. Тэрэнэй ашаглалгада үг-тэхэдэ, аймагай бүхы hургуули-нуудай hурагшад зунайнгаа амаралтые эндэ үнгэргэхэ, сэн-гэн наадаха аргатай болохо. Тус лагерьта нэгэн доро 300 үхибүүд амарха байна. Ерэхэ жэлдэ тэндэ hурагшадай үй-лэдбэриин бригадануудай рес-публиканска слет үнгэргэгдэ-хөөр түсэблэгдэнхэй. Аймагай комсомолшууд тус барилгые шефтээ абаад, комсомолой габ-шагай барилга гэжэ нэрлээ. Эндэхи «Коммунизм» колхозой туhаламжаар нилээд ехэ мо-дон бэлэдхэгдээ. Мүнөө эндэ барилга бодхоохо талмай сэбэр-лэгдэжэ байнхай. Тиихэдэ дүрбэдэхи СМУ-гай залуу ба-рилгашад «Эрдэм» совхоздо баригдажа байhан hү hаалиин комплексно фермые шефтээ абажа, мүн лэ комсомол-за-луушуулай барилга гэжэ нэр-лэнхэй. Комсомолой организа-циин секретарь А. Сапожковой хүтэлбэри доро арбаад хүбүүд эндэ ажаллажа байна. Тус фермэ шадар культбаза ба-ригдаха. Тобшохоноор хэлэхэ-дэ, hаалишад болон малшад ажалайнгаа hүүлээр аятан зо-хидоор амарха, газетэ, журнал, ном уншаха, кино, телевизор хараха аргатай болохонь шуу.

Аймагай түб—Мухар-Шэбэр тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэхэн хүдэл-мэри хэгдэхэ байна. ССР Сою-зай байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн hайндэр хүрэтэр Мухар-Шэбэр тосхондо хизаар ороноо шэнжэлгын музей, хүүгэдэй хүгжэмэй hургуулиин дэргэдэ уран зураашадай таhаг нээгдэ-хэ. Соёлой, пионернүүдэй, аймсоведэй гүйсэдкомой, хүгжэмэй hургуулиин байшангууд шэнэ-лэн заhабарилагдажа байнхай.

Тус аймагай Хонхоло, Түг-нэ, Никольск, Хошуун-Үзүүр, Мухар-Шэбэр тосхонуудта соё-лой ажал хүдэлмэри урагша-тайгаар ябана. Жэшээнь, тос-хоноо болбосон түхэлтэй бол-гохо талаар Хонхоло hууринда ажаhуугшадай хараалhан шэнэ хэмжээ ябуулгануудые пар-тиин райкомой бюро, аймсове-дэй гүйсэдком hайшааhан, тэ-дэнэй үүсхэл дэмжэhэн байна.

Гэхэ зуура, аймагай хүбүүд, басагадые соёлой хоёр жэлэй добтолгодо эдэбхитэйгээр ха-баадуулха, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл бадаруулха, барилгаша-дай тусхай звено, бригада байгуулха социалис мүрысөө эмхидхэхэ гэхэ мэтэ асуудал-нууд үшөөл hайнаар шиидхэг-дэхэ зэргэтэй.

Б. БАДМАЕВ,
манай корр.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО — ХИЛЫН ЦААНАhАА

РИМ

Д. ВАЛОРИИН ЭЛИДХЭЛ

ТАСС

Италиин Компартитай нии-лэн нэгэдэхэ гээд Италиин Пролетарска нэгэдэлэй социа-лис партиин диилэнхы олонхи гэшүүд шиидэнхэй гэжэ тус партиин (ИСППЕ-гэй) полити-ческэ секретарь Д. Валори мэ-дүүлбэ. Партияа тараажа, Ком-мунис партитай ниилэхэ тухай асуудал зүбшэлхын тула зар-лагдаhан ИСППЕ-гэй онсо съезд дээрэ тэрэ элидхэл хээ.

Италиин Коммунис партиин политика ба программые hай-шаанабди, тэрэнэй уставые абахамнай гэжэ Д. Валори мэ-дүүлбэ.

ТОКИО

Буhалгаан замхаба

ТАСС

Ороной түүхэдэхи эгээн удаан буhалгаанай дүүрэhэн ту-хайда Японой 54 портын океа-най ба каботажна 1.250 судна июлиин 13-да ута дохёогоор соносхоо. 160 мянган гэшүүн-тэй Японой морягуудай проф-союз энэ буhалгаае апрелиин 14-дэ соносхоhон юм. Тиихэдээ салин хүлhэ дээшэлүүлхэ эрил-тэ табиhан байгаа.

ПАРИЖ

М. Дебрегэй мэдүүлгэ

ТАСС

«Франци НАТО-гой сэрэгэй эмхидэ бусахагүй», — гэжэ гүрэнэй национальна обороной министр Мишель Дебре радио-гоор мэдүүлбэ. Франциин ба-уласхоорондын политическэ хэ-рэгүүдтэ хабаададаг, ушар ёhо мэдэхэ нэгэшье хүн энээн ту-хай саашадаа hанаашалха ёhогүй гэжэ министр хэлээ. Тиин НАТО-гой сэрэгэй эмхи-дэ Францие бусааха зорил-гоор hүүлэй үедэ номнол хэжэ байhан «атлантизмын» тала ба-ригшадта Дебре харюу үгэбэ.

США-да hаяхан аяншалhан тухайдаа хэлэхэ зуураа, М. Дебре иигэжэ мэдээсэбэ: Франциин армида тактическа түрүүшын ядерна подразделе-нинүүдые мүнөө жэлhээ бии болгохо ябадалтай холбоотой «зарим асуудалнуудые» аме-риканецууд намhаа асуугаа гэ-бэ. Энэ талаар Франциин хараа бодолой хубилаагүйнь элитэ.

МАЙАМИ-БИЧ

Томас Иглтон—вице-президентын тушаалда кандидат

ТАСС

ТАСС-ай корреспондент В. Чуксеев иигэжэ дамжуул-на:

Демократическа партиин зүгhөө США-гай вице-прези-дентын тушаалда дэбжүүлэг-дэхээр зүбшөөлөө үгэхыень Миссури гэжэ урда зүгэй штадhаа сенатор Томас Игл-тондо сенатор Джордж Макго-верн дурадхаhан байна. Мак-говерныи энэ дурадхалые Иглтоной зүбшөөhэнэй hүү-лээр съезд тэрэнэй кандидату-рые баталаа.

Томас Фрэнсис Иглтон 1929 оной сентябрьда Сент-Луис городто түрэhэн юм. Эр-дэм hургуулияараа юрист. Ка-толик шажантай. Анха түрүүн сенадта 1968 ондо hунгагда-hан байгаа. 1968 ондо боло-hон hунгалтын үедэ зүүн ба баруун гүрэнүүдэй хоорондо худалдаа наймаа хүгжөөхэ, ядерна зэбсэг дэлгэрүүлхэгүй тухай договорые эсэслэн ба-талха, Вьетнамдахи дайе бо-люулха зам дээрэ шухала ал-хам хэхын тулада ДРВ-е бом-бодолгые уридшалан хэhэн ямаршье эрилтэгүйгөөр бо-люулха гэhэн хараа зорилго табидаг байгаа.

Сенадта hунгагдаhан түрүү-шын жэлнүүдтэ Иглтон хадаа сэрэгэй гаргашануудые хо-роохо, hунгуулиин гуреэм ху-билгаха болон бусад асуудал-нууд дээрэ анхаралаа хан-дуулдаг байhан.

Эрхэ сүлөөтэй болоhон саг-hаа хойшо Мавританида горно-рудна промышленность бии болоhон, тэрэнээ түргэнөөр хүгжөөжэ эхилhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Акжужтын шанаржуулгын комбинадай юрэнхы түхэл.

МАЙАМИ-БИЧ

ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИИН СЪЕЗД ДҮҮРЭБЭ

ТАСС

Июлиин 14-дэ эндэ США-гай демократическа партиин национальна съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Энэ съезд хадаа се-натор Джордж Макговерные ноябрьда болохо hунгалтын үедэ президентын тушаалда кандидадаар дэбжүүлhэн, пар-тиин политическэ хараа шу-гам баталhан байха юм. Мак-говерныи шэлэhэнэй ёhоор, энэ съезд сенатор Томас Игл-тониие (Миссури штат) вице-президентын тушаалда дэб-жүүлээ.

Съездын түгэсхэлэй заседа-ни дээрэ Джордж Макговерн үгэ хэлэжэ, hунгалтын урда тээхи программынгаа гол пунктнуудые тайлбарилhан байна.

hунгалтын үедэ демократи-ческа партиин илалта туйлаад байгаа hаань, би хадаа тушаал-даа ороhон үдэрhөө Индохи-тадтахи хэндэшье хэрэггүй бомбодолгодо эсэс табихаб гэ-жэ Макговерн мэдүүлээ. Бом-бодуулhан hургуулинуудhаа гал дүлэндэ абтаhан Азиин үхибүүдэй гүйлдэн гараха ябадалда эсэс табигдаха, Хой-то зүгтэхи уhанай хаалтанууд гү, али городуудые бомбодол-го тухай асуудал зүбшэн хэл-сэгдэхэеэ болихо байха. Пре-зидентын тушаалда ороhонойм hүүлээр 90 хоноод байхада, Америкын бүхы зэбсэгтэ хү-сэнүүд Зүүн-Урда Азиhаа гар-гагдаха байха. Америкын арад зон Сайгоной түрэ засаг ар-шалан хамгаалхын тула шу-hаяа гоожуулха ёhогүй гэжэ тэрэ хэлээ.

США-гай баримталдаг хи-лын саанахи аша туhые бэшэ, харин ороной дотоодын хой-шолуулашагүй эрилтэнүүдые түрүүшын ээлжээндэ дэбжүүл-хэ саг тулажа ерээ гээд саа-шань Макговерн мэдүүлээ. Тэрээнтэй хамта, «ядерна хү-сэнэй болон зүрилдөөтэ үзэл сурталай бии байhан энэ зуун жэлдэ» Америкэ, тэрэнэй hа-намжын ёhоор, сэрэгэй талаар хүсэтэй гүрэн байха ёhотой. Холбоото Штадууд Израильда сэрэгэй туhаламжа үзүүлхэ ёhотой гэжэ Макговерн хэлээ. Энэ хадаа, хэнэйшье мэдэhээр, Дүтын Зүүн зүгтэхи түгшүү-рилтэ байдалай аюулта гулам-тые тэрэ хэбээрнь үлөөхэ яба-далда туhална.

Ороной дотоодын байдал ту-хай хэлэхэ зуураа, Макго-верн хадаа засагаа гартаа абаад байбал, демокрадууд бү-хы америкынхидые ажалтай болгохо гэhэн түрүүшын ээл-жээнэй зорилго урдаа табина.

Демокрадуудай политиче-скэ хараа зорилгые съезд hай-шаагаа, тиихэдээ Зүүн-Урда Азидахи дайе дары түргөөр болюулха гэhэн уряал гаргаа.

ПАРИЖ

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

ТАСС

Париждахи зүблөөе хоёр hа-рын турша соо таhалдуулhа-най hүүлээр американ тала США-гай президентын майн 8-да табиhан эрилтэнүүдые ию-лиин 14-дэ дахинаа дабтаа, — гэжэ Урда Вьетнамай Респуб-ликын Революционно саг зуу-рын правительствын делега-циин толгойлогшо Нгуен Тхи Бинь мэдүүлбэ. Энээн тушаа hайса шэбшэн бодожо үзөөд, удаадахи заседанида шэнэ, то-дорхой дурадхалнуудтай ерэ-хыень американ түлөөлэгшые гүйгаабди гэжэ Нгуен Тхи Бинь нэмэбэ.

ХАНОЙ

ЗЭРЛИГ БОМБОДОЛГОНУУД

ТАСС

Американ авиаци ДРВ-гэй ехэ порттой хото — Хайфониие зэрлиг бүдүүлигээр бомбодо-жо байна.

Американ самолёдууд ию-лиин 11-нэй hүни Хайфон ша-дархи Антхюи гэжэ тосхон дээ-рэ олон бомбо хаяа. Тусхайлан хэлэбэл, тэндэхи даамба бомбо-догдоод, 8 метр хүрэтэр гүнзэ-гы хонхосог нүхэнүүд бии бо-лошоо. Энээгүүр уhан сүмэрэн гарабал, хэдэн зуугаад хүнэй ами наhанда аюул тохёолдуул-ха, нилээд ехэ талмайн ургаса хосорхо hэн.

Июлиин 12-ой үдэ багта агаарай дээрмэшэд Хайфоной түб худар добтолоо. Олохон эгээлэй хүнүүд гэмтэhэн бай-на. 200 шахуу байшан, тэрэ тоодо байрын гэрнүүд, городой театр болон hургуули hандааг-даа.

Июлиин 13-да хэдэн бүлэг американ самолёдууд социа-лис оронуудай суднануудай байhан далайн эрье дээгүүр ниидээ. Тиигэhэнэй удаа пор-тын районие, городые зэрли-гээр бомбодожо, дахинаа эбдэ-рэл hандарал ушаруулба.

«Корал си» гэжэ американ авианосец Вьетнамай эрье ша-дар тамаржа ябадаг. Тэрээн дээрэ баазалhан бомбардировщи-гууд Тонкинска булан руу эндэhээ шэглэн ниидэдэг. Хоёр час болоhон хойно тэрэ бомбардировщигууд гэдэргээ бусажа ерэ-нэ. ДРВ-гэй городууд, тосхонууд болон хү-нэй олоор ажаhуудаг районууд дээрэ бом-бо болон ракетэнүү-дээ хаяжа, үхэл хээд, эдэнэр бусаба гээшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уhан дээрэхи аэродро-мой аюултай юрын үдэрнүүд нимэрхүү байдаг.

ТАСС-ай фотохронико.

НЬЮ-ЙОРК.

hарые хара хубидаа хэрэглэхэ hэдэлгэ

ТАСС

Аэронавтикын ба замбуули-най дайдые шэнжэлхэ нацио-нальна управлени (НАСА) hа-ра дээрэ бууха зорилготой нии-дэлгээ хара хубиин ашаг ту-hада хэрэглэхэ hэдэлгэ гарга-hанайнь түлөө «Аполлон-15» гэжэ замбуулинай онгосын эки-пажда донгодолго соносхобо.

НАСА-гай мэдэрhэнэй ёhоор, Дэвид Скотт, Джеймс Ирвин, Альфред Уорден гэгшэд hара тээшэ ниидэхэдээ, почтын 400 конверт абажа гараhан байба. Скотт ба Ирвин hара дээрэ бууhанай hүүлээр, тэдэ кон-вертнүүд дээрээ: «hара дээрэ буугдаа, 1971 оной июлиин 30» гэhэн гаршаг бэшээд, гар-нуудаа табяа юм ха. Газар дэлхэйдээ бусаhан дары 100 конвертээ Зингер гэгшэдэ ху-далдуулхаяа үгэhэн байгаа. Филатели эрхилдэг, Баруун Германиин наймаашан Зингер газетэнүүдтэ тунхаг соносхол гаргажа, тэдэ конвертнүүдые 150 мянган доллароор худал-даа.

Замбуулинда ниидэжэ гара-хадаа, хонжоо хэхэ зорилгоор өөрын эдлэл хэрэгсэлнүүдые абаашаха ябадал космонавт-нуудта хоригдонхой юм. Эдэ космонавтнуудай «буруугаа да-ры мэдэржэ, мүнгэ абахаяа ар-саашье hаань», «иимэ ябуулга-нуудые НАСА зэмэгүйгөөр орхихо ёhогүй» байна гэжэ НАСА-гай түлөөлэгшэ мэдүүл-бэ.

«Скоттын, Ирвинэй, Уорде-ной буруу ябадал ерээдүйн ниидэлгэнүүдтэ хабаадаха хү-нүүдые шэлэн томилхо үеэр ан-харалда абтаха байха» гэжэ НАСА-гай мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Космонавт Джеймс Ирвин энэ албанhаа гараха, номнол-шон болохо hанаатайб гэжэ хо-жомынь мэдүүлээ.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

ХҮДӨӨ НЮТАГУУДААР АЙЛШАЛНА

НАРҺАТА. (Телефоноор абтаба). Яруунын аймагай колхоз, совхозуудай ажалшад тэдэнэртэ айлшаар ерэһэн хүршэ аха дүү Монголой Арадай Республикын булэг артистнарые хани халуун оршон байдалда буряад ёһоор угтажа, хүндэлһэн, хойшодоо ерэжэ байхыень урина байна. Тэдэнэй аймагай «Коммунизм» колхоздо хүрэжэ ерэхэдэнь, колхозой гэшүүд хани барисаанда зорюулагдаһан тухай митинг үнгэргэжэ, хүндэтэ айлшадаа угтаба.

Холоһоо ерэһэн айлшад — Цацагдоржын нэрэмжэтэ Монголой гүрэнэй драмын театрай булэг артистнар колхозой гэшүүдтэ «Наян чулууны ой» гэһэн зүжэг табижа, нютагай ажалшадые баясуулба.

Айлшад хойто үдэрынь аймагай «Победа», «Дружба» колхозуудта ошоһон, мүн лэ энэ зүжэгөө харуулһан байна. Уржа үдэшэлэн, усэгэлдэр Монголой артистнууд Иисэнгын совхозой, аймагай центрэй ажалшадта халуунаар угтагдан, энэ зүжэгөө харуулба.

М. ЯКОВЛЕВ.

• • •

НЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Айлшаар ерэһэн Монголой Арадай Республикын артистнарай нүгөөдэ булэгынь Зэдын аймагай ажалшадта зүжэг наадаяа харуулжа ябана. Хаанашье ябахадаа хүндэтэйгөөр угтагдаһан айлшад Пэрэн Шагжинай «Тангариг» гэһэн зүжэг Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ, «Коммунизм», «Мир» колхозуудай ажалшадта харуулба.

МНР-эй арадай артист Г. Гомбосурэн тус зүжэгые найруулан табиһан байна. Тиихэдэ МНР-эй габьяата артистнууд Гантумэр, Хандсурэн, Долгор, залуу артист Солмон-Баатар гэгшэд зүжэгэй гол рольнуудые шадамар бэрхээр гүйсэдхэжэ, нютаг булэнэй ажалшадай зүгһөө халуун альга ташалгаар угтагдаа.

Д. ДУГАРОВ.

ОЙН БАЯРАЙ ВЫСТАВКЭ

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан «Олон национальна совет орсой литература» гэһэн выставкэ Москвагай гүрэнэй литературын музейдэ нээгдээд бэлдэхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа эхилбэ. Россин Федерациин национальна литературын хүсэлтэ, ургалые харуулһан тухай стенд выставкын нэгэ булангые шэмэглэхэ юм. Тэдэнэй дунда манай Буряадай оронов уран зохёолшодой бэшэһэн роман, тужэнууд габисадахаар хараалагдана.

Выставкэдэ табигдаһан номуудай дунда шүхэг болоһон, автор гар табилгатай, мүн гар бэшэгүүд болон документальна материалнууд олон байха.

Буряад ороной уран зохёолшодой түрүүшын номууд болон СССР-эй олон ондоо яһатанай хэлэн дээрэ оршуулагдаһан тужэнууд, мүн автораай хани нүхэдтөө бэлэглэһэн хохёодүүд тэндэ табигдаха байна. Жэшээнь, буряадай мэдээжэ уран зохёолшо Жамсо Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала» гэһэн ромач табигдаха юм. Номой автор Москвада буряадай литература, искусствын декадын үедэ энэ номоо «Разгром», «Залуу гвардия» романуудай автор, мэдээжэ совет уран зохёолшо А. А. Фадеевтэ бэлэглэһэн байгаа. «Александр Александровичь Фадеевтэ — Байгал шадар ажаһуугшадай үнинэй хани нүхэрэй, совет ороной гайхамшагта уран зохёолшодо» гээд тэрэ ном дээрэнь бэшээтэй.

«Олонациональна совет ороной литература» гэһэн нээгдэхэеэ байһан выставкэ хадаа совет ороной арадуудай литературын аха дүүгэй, хани барисаанай тайаршагүй харилсаа холбоо харуулһан һулэд тэмдэг болохо угэхэ бишү.

Ю. ИВАНОВ.

Номин тунгалаг Байгал далайн эрьедэ түбхинэһэн аяншалагшадай баазада мүнөө хүн зон олоороо суглараһанхай. Эндэ амаргашад команда болоһо хубааршаад шатар, даам, волейбол, теннис наадана. Мүн эдэнэр үдэшэлэн баяанай иргүү хүгжэм доро шог ёгто дуунуудые зэдэлүүлжэ, оршон тойроноо сүрөатуулна.

Һаяхан шэнээр тухээрэгдэһэн аяншалагшадай энэ бааза Максимиха тосхон шадар бии болгогдоһон байгаа.

Аяншалагшадай баазада түрүүшын ээлжээндэ 70-аад хүн ерэжэ амарһан байна. Тэдэнэй дунда Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай «Первомайский» рудингай газар үрөмдэгшэ Р. П. Голубев гэр бүлөөрөө, ЛВРЗ-гэй тепловозой машинист А. Н. Лаптев, Мухар-Шэбэрэй аймагай ветеринарна врач И. М. Матвеев, проектын институдай инженер К. Б. Мужанов, Шэнэ Онохойн дунда һургуулиин һурагшад болон бусад бии. Эдэнэр бултандаа гоё һайхан байгаалиин сэбэр агаарта амаржа, махабадаа һайжаруулаад, ажалдаа гараһаар тараһан байна.

Мүнөө эндэ республикын хүдөө ажахын үйлэдбэриин предприятиин хүдэлмэришэд, институт, училищи, һургуулинуудай зуу шахуу һурагшад хоёрдохи ээлжээндэ амаржа эхилбэ. Мүн эндэ холын городуудһаа ерэһэн айлшад олон. Тэдэнэй дунда Ленинградай, Ярославска областиин булэг аяншалагшад ерэнхэй, тунгалаг һайхан уһатай Байгал далайнай эрьедэ амаржа, сэнгэжэ, үзэсхэлэн һайхан нютагтаймнай танилсажа эхилбэ.

СЭБЭР АГААР, ТҮРЭЛ ДАЙДА УРЯАЛНА

Гансахан Максимиха тосхон шадар тухеэрэгдэһэн аяншалагшадай баазада зунай үедэ 500-гаад ажалшад амарха юм. Эноэнһээ гадна, эндэ Баргажанай аймагай багшанарай амаралтын байшанда амархаяа ерэд олон.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Максимиха тосхондохи аяншалагшадай бааза. 2. Мухар-Шэбэрэй, Онохой нютагуудһаа амархаяа ерэгшэд. 3. Баазын тогоошон В. С. Головина аяншалагшадтай хөөрэлдэжэ байна.

А ШУЛУНОВОЙ фототекст.

ҺОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдтэй Буряадай АССР-эй габьяата артист Владимир Бамбацыренов, композитор Станислав Улаханов, поэт Мэлс Самбуев гэгшэд һаяхан уулзалга хэбэ.

Колхозой түб Тооро тосхоной ажалшад уулзалгын үдэшые үни удаан мартахагүй байха. Юуб гэхэдэ, энэ үдэшэ Түнхэн нютагаймнай поэт Шагдар Байминовай үгэнүүд дээрэ композитор Станислав Улахановой бэшэһэн «Тооромни» гэһэн дуун анха түрүүшынхиеэ зэдэлээ. Энэ хадаа колхозниигуудай захилаар бэшэгдэһэн дуунуудай хоёрдохинь гээшэ.

Худөө нютагаймхидтай уулзахадаа, поэт М. Самбуев республикын уран зохёолшод СССР-эй, мүн Буряадай АССР-эй табин жэлэй алдарта ойе угтуулан ямар зохёол бэшэжэ байһан тухай хөөрөөд, «Түрэл оронойминай 50 жэл» гэһэн циклһээ шэнэ шүлэгүүдые уншаа. Творческо уулзалгын үедэ В. Бамбацыренов совет болон буряад композиторнуудай дуунуудые гүйсэдхөө. Илангаяа Б. Цыренд ашиевай «Эхэ нютаг тухай дуу» абьяасгалтайгаар дуулажа, магтаалда хүртөө.

Мүн энэ һайндэрэй урдахи үдэшэ худөөгэй Соёлой байшанда аймагаймнай уран һайханай булэгэйхид, жэшээнь, Монголой найман жэлэй һургуулин ахалагша пионервожата Л. Суходаева, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша экономист А. Холбоев, аймагай киносетиин киномеханик Д. Халудоровна болон бусад шадабаринар харуулаа.

Уулзалгын түгэсхэлдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ А. С. Иринчеев баясалан хүргөөд, зохёохы ажалдаа амжалта түйлахыень, мүн сашадаашье айлшалан ерэжэ байхыень хүсэһэн байна.

В. БИЛЬТАГУРОВ.

Түнхэн.

АМАРАЛТЫН БАЙШАН БАРИГДАА

Нютагтаа аршаан, булагуудтай колхоз, совхозуудай ажалшад зунай элдин дулаан сагай ерэхэтэй сасуу тэндээ ошожо амаржа хүсэдэг. Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд өөрынгөө нютагай «Хүгшөөл», «Онёо», «Борго», «Яны» гэхэ мэтэ аршаан булагуудтаа жэл бүри амардаг заншалтай.

Колхозой правлени, парткомой шиидхэбэриин ёһоор, «Хүгшөөл» аршаан дээрэ 40—50 хүнэй байратай амаралтын гэр баригдаһан байна. Мүнөө эндэ һайн оро дэбдихээр, эдеэ хоол бэлдэгдэнхэй. Колхозой гэшүүд зунай үедэ гурбан булэг болоһо хубаараад, аршаандаа ерэжэ амардаг.

Түрүүшын ээлжээндэ колхозой һаалишад, хонишод, механизаторнууд амаржа гараба. Коммунис ажалай ударник, колхозой түрүү механизатор Соёл Задуев, тугалшан Норжима Бадмаева, нютагтаа түрүүшын колхоз тогтоолсоһон, мүнөө пенсидэ гараһан С. Ц. Цыдыпов болон бусад хамтадаа 40-өөд хүн эндэ амарһан байна.

И. ЛОБСАНОВ.

ХУЛГАЙШАД БАЛШЫСА БАРИГДАНА

Манай республикада һүүлэй жэлнүүдтэ зэрлиг амитадые хамгаалха хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдаа болоо. Аймагуудай газетэнүүдэй хуудаһануудта агнууриин журам, зэрлиг амитадай зан абари, тэдэнние ямар зэбсэгээр болон хэзээ агнахада болохоб гэһэн 54 мэдээсэл толилогдоһон.

Уһанай шубуу хабарай үедэ агналга хориглоһоор гурбан жэл үнгэрбэ. Мүнөө Сэлэнгын адагта, Баргажанай, Яруунын болон Хэжэнгын аймагуудта олон нуганад, галууд болон хүн шубууд халуун оршоно бусажа ябахадаа амарна. Мүн тэдэнэй ехэнхидынь эндэ байрлажа, үндэгэлдэг.

Гэхэтэй хамта Хэжэнгын, Загарайн, Улаан-Үдын болон Баргажанай аймагуудта гүрөөһэнэй тоо хэдэ дахин үсөөрөө гэжэ һүүлэй үедэ тодорхойлогдаа.

Хэдэ ехэ ойлгуулажмжын хүдэлмэри ябуулагдаашье һаань, агнууриин журам эбдэгшэд аймаг бүхэндэ үшөө дайралдаһаар.

Байгша оной 6 һарын турша да 268 браконьер баригдаба. Эдэ агнууриин журам эбдэжэ, хорюултай үедэ 3 хандагай, 5 буга, 24 гүрөөһэ болон 10 нугаһа хюдаһан байна. Тэдэнэргэ 845 түхэригэй яла ашагдаа. Эноэнһээ гадна хулгайшад ан болон шубуудай тоо гаргажа, һур олон шубуудай сэн 9000 түхэриг нэхэжэ абтаха болоо.

1971 оной майн 29-дэ Түнхэнэй аймагай Семенов В. А. зүбшөөлгүйгөөр нэгэ буга унагаагаад һуутараа, милиционер Г. Шаглановта баригдашоо. Хатуу хэһээлтэ абахаа мэдэһэн Семенов уданшьегүй ойдо гаража хоргодоһон байба. Долоон һара соо Түнхэнэй һарьдаг уулын хабшалда байрлаһан Семенов 1972 оной январиин эхээр баригдажа, арадай сүүдэй урда зэмээ амсаха болоо. Мүрдэлгын үедэ Семеновой нэгэ булга болон 7 хэрмэ агнууриин билеэдгүйгөөр баргад, гүрэнэй сэнгэһэ гурба дахин үнэтэйгөөр худалдаһаниинь элирүүлэгдэв. Түнхэнэй аймагай арадай сүүдэй шиидхэбэриин ёһоор Семенов нэгэ жэлээр эрхээ хаһагдаа. Бугын, булганай болон хэрмэнэй сэн — 980 түхэриг Семеноһоо нэхэгдэхэ.

Агнууриин ажахын управлени хорюултай үедэ буга болон бусад ангуудые хюдаһан хүниие балшыса барижа саг соонь мэдүүлһэн милиционер Шаглановые 100 түхэригөөр шагнаба.

Хурамхаанай аймагай Аргата тосхоной Цывилев Н. С. агнууриин ажахытай хэлсээ баталаад, бариһан олзоёо гүрэндэ тушаадаггүй байһан. Хубиин хэрэгээр ангай арһа бэдэрэгшэдые мэхэлжэ, Цивилев 2 булганай, 44 ондатрын арһа худалдаа. 6 хабарда зүбшөөлгүйгөөр урьха эүүжэ бариһан байгаа. Хулгайгаар найман хэлһэн Цивилев хүули бусаар хорооһон ангуудайнгаа 1966 түхэригэй сэн түлэхэ болонхой.

Агнууриин журамай ёһоор, зэрлиг амитадай арһан гүрэндэ тушаагдаха зэргэтэй. Ангай арһа олдожо, малгай болон элдэб хубсаһа оёод, тэдэнээ дэлгүүр дээрэ гаргажа худалдаха ушар хориглонхой.

Улаан-Үдэдэ ажаһуудаг Михно Н. Г. 2 булганай арһа, Волков М. В. булган малгай, Жалсанов Б. Д. 18 хэрмэнэй, Брянский В. Г. нэгэ гүрөөһэнэй арһа дэлгүүр дээрэ худалдажа ябаһаар баригдаа.

Онохой тосхондо ажаһуудаг Теслев А. Т., Леус Л. А., Поплевин А. Г., Шиширхуин В. В., Сальников В. П., Перевалов В. А., Теслев С. Г. гэгшэд хорюултай үедэ үргөөл хэжэ, нэгэ гура унагааһан байгаа. Һүүлдэнь баригдахадаа, тус тустаа 20—20 түхэриг ялада унажа, буунуудаа абтаһан юм. Тиихэдэ гүрөөһэнэй 150 түхэригэй сэн бултадаа түлэһэн байна.

Байгаалиин баялигые хамгаалха, тэрэниие арьбадхаха гээшэ бүгэдэ ниитын хэрэг. Байгаали хамгаалха тухай хуули эбдэгшэдтэй шанга тэмсэл ябуулха, тэдэнние хатуу харюусалгада хабаадуулха зорилго республикын агнууриин ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, мүн эдэбхитэдэй урда зүй лэ табигдадаг.

М. ГЫЛЫКОВ,
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи агнууриин ажахын управлениин ахамад охотовед.

АЛТАН МЕДАЛЬ

Эрхирэгэй совхозой Арбижалай һүнэй фермэ зуһаландаа гараһаар үнинэн болобо.

Олон үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар үнинэй һаалишан Сэсэг Сухоевада Эхэ-Геройн алтан медаль һаяхан барюулагдаба.

Загарайн аймагай Соведэй гүйсэдкомой секретарь Р. Д. Митропольский, совхозой парткомой секретарь А. Б. Цырендоржиев, рабочкомой түрүүлэгшэ Г. Ц. Мункуев гэгшэд ерэжэ, үдэрэй һаалиин һүүлээр фермын Улаан булан соо суглараһан малшадай урда арбан үхибүүдые түрэһэн, ба хүмүүжүүлһэн Сэсэг Сухоевада Эхэ-Геройн алтан медаль барюулаа.

Сэсэг Сухоева арбаад жэлэй туршада һаалишанаар, нүхэрынь—Зонды Балганжапов мал адуулагшаар хүдэлдэг юм.

Балганжаповтанай ехэ басаганиинь мүнөө эндэ багшанарай училищи дүүргэжэ гараба.

Һаалишан Сэсэг Сухоева июнь һарын дунгоор фермэ соогоо түрүү һүри зээлжэ, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй хүндэтэйгөөр угтажа байнхай.

Г. БАЗАРЖАПОВ.

ВРАТАРЬНУУДАЙ АШААР...

ФУТБОЛ

Уржа үдэшэлэн манай «Сэлэнгэ» команда өөрынгөө стадион дээрэ Владивостогой «Луч» командатай ээлжээтэ уулзалгаа үнгэргэбэ. Хэр угһаа хойшо хоёрондоо түрүү һуурин түлөө шадамар бэрхэ наадахан эмхидхэдэг эдэ хоёр командын футболистнуудай уулзалга харахаар футболой наадана үнэхөөрөө дуратайшуул суглараа бшуу. Юуб гэхэдэ, энэ үдэр хура бороотой байжа, наадаанай талмай шалбааг шабар болоһоһон. Трибунын һандалинуудта һуухааршье бэшэ нойтон. Тиигэжэ тиитар гасаархалдаһан юумэндэл адли хура бороон адхаржал, адхаржал байгаа һэн. Тэгэд яахаб? Сагай ямаршье уларилтай үдэрнүүдтэ наадаха ёһотой футболистнууд талмай дээрэ гаража, ээлжээтэ уулзалгаа үнгэргэбэ ха юм.

«Сэлэнгэ» командын футболистнууд наадаанай эхилэмсээр добтолгоо орожо, айлшадайнгаа футболистнуудые мэгдэхээнэ, тухашааруулна. Эндэ манай футболистнууд Михаил Настухов, Николай Дорофеев, Владимир Лобода, Валерий Михнов гэгшэд тоо нээхын хойноһоо ехэ оролдолго гаргана. Харин эдэнэрэй сохиһон бүмбэгэ шалбааг соо унахадаа, «халба һураһан моринда» бүмбэгэ буруу тээшээ һурэжэ, футболистнуудые мэхэлжэ зобооһо юм.

Һайн добтолгодо ороһон «Сэлэнгын» футболистнууд хэдэн удаа айлшадайнгаа воротада хүрэжэ ерэбэшье, амжалта түйлажа ядаа. Эндэ айлшадай вратарь Иван Николаевич шабар шабха соо унажа байгаад, шангалаар сохигдоһон бүмбэгэ абажа, стадиондо суглараашадта һайшаагдана. Наадаанай түрүүшын хахадта манай футболистнууд зургаа дахин угтуулһаа бүмбэгэ сохихо байгаад, добтолхоодо амжалта түйлангүй амралтада гарана.

Тэнгэриин хаяа туулган хара үүлэндэ хушагданхай, хура бороон ороһон лэ зандаа. Наадаанай хоёрдохи хахадта стадионой талмай бүришье норожо, сохигдоһон бүмбэгэ нойтон ногоон, шабар сооруур мүн хаяхадаа урагшаа холо ошоһошьегүй ха. Зүгөөр хоёр командын футболистнууд наадаа нэгэ зэргээр һаха һалан оролдоно, эрмэлзэнэшье.

Хёрхо һайнаар, бэрхээршье воротагаа хамгаалһан вратарьнууд Борис Чижиков Иван Николаев хоёр энэ удар тоо нээлгэнгүй, наадаа түгэсхэжэ, командануудтаа нэжэдэ очко бэшүүлһэн байна.

Удаадахи наадаа июлиин 18-да манай стадион дээрэ үнгэргэгдэхэ. Айлшаар манайда Урда-Сахалинай «Сахалин» команда ерэхэ болонхой.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

О ПОЛКОВОДЕЦОЙ ГЭР БҮЛЭҺӨӨ О

Зэлтэрын найман жэлэй һургуулиин һурагшадай К. К. Рокоссовскиин нэрэмжэтэ музейн нэрэ дээрэ Советскэ Союзай маршал К. К. Рокоссовскиин гэр булэһөө һонирхолтой бэлэг һаяхан абтаба. Рокоссовскиин һамган Юлия Петровна, басаган Ариадна Константиновна хоёрһоо Советскэ Союзай маршалай алтан погон, 1915 ондо буулгагдаһан фото-зураг, нэгэдэхи Белорусска фронтын сэрэгэй командиргаа 1944 ондо артиллеристнүүдэй үдэрэй бэлэглэһэн портсигар, бэшэгтэйгээр, эльгэгдэһэн байба.

Һурагшад шухаг энэ бэлэгээ һургуулиингаа музейдэ табижа, экспонадуудаа шэнэлбэ.

О. ЦЫБИКОВ.

Зэдын аймаг.

УҺАНАЙ НЭМЭСЭ ХЭМ СООГОО

Байгша оной июль һарын хоёрдохи долоон хоног аадар бороогоор элбэг байба. Июлиин 12-ой һуни Хойто Хитадһаа шииг нойто элдэгтэй, шанга һалхитай шуурган ерэһэн байна. Тиигэжэ республикымнай түбэй, Баргажан, Хурамхаанай аймагуудта сүүдхын 20—30, зарим нютагуудта 30—50 миллиметр хүрэтэр хура бороон, аадар оробо бшуу. Республикын бусад аймагуудта 10-һаа 20 миллиметр хүрэтэр шииг нойтон оробо.

Хэнэйшье мэдэһээр июнь һара хуурай, ган гасуурхай байгаа. Эноэнһээ болоһо гол, горход хатажа эхилээ. Һүүлэй үдэрнүүдтэ ороһон хура бороон гол горхонуудай уһа хүшан хэмдэнь хүргэһэн байна. Жэшээнь, Сүхэ, Сэлэнгэ гол мүрэн дээрэ уһан 100—150 сантиметр нэмэжэ, теплоход, суднанууудай тамархада зохид һайн болоһон байха юм. Мүн Зэдэ гол эхиндэ 2,5 метр түхай нэмэһэн байгаа. Мүнөө энэ гол хүушан һабадаа орожо эхилээ. Бусад гол, горхонуудай уһан һүүлэй үедэ мүн лэ хүушан һабадаа орон тобо. Тиихэдэ Сэлэнгэ мүрэн Монголой Арадай Республикада эхилээд Байгал далай хүрэтэрээ уһаниинь һүүжэ захалһан байна.

Сэлэнгэ мүрэнэй уһан энэ үе соо оройдоохоо 76 сантиметрээр нэмээ гэхэ, гү, али Сэлэнгын эрьеэр ажаһуудаг айлнуудые гэхэ түгшөөлгүй ушарнай хэмнээ 225 сантиметр баян эхилэн, 300—310 сантиметр уһан ерэхэ дэнэ һабаяа алдаа һааб даа. Ойрын 7—10 хоногой туршада Сэлэнгэ мүрэнэй уһан нэмэхэгүй гэжэ багсаагдана.

Мүн Зэдэ гол шадархи нютагуудта июлиин 13—14-нэй үдэрнүүдтэ 4—10 миллиметрээр хура бороо оробо. Тиимэһээ тэрэ голой уһан бага зэргээр нэмэхэ юм. Хёлго, Сүхэ голнууд уһаар элбэгшье һаа, баһал хүушан һабадаа орожо эхилһэн байгаа. Зүгөөр эдэ голнуудта ороһон хура бороон 20—30 сантиметрээр тэдэ голнуудай уһа нэмэхээр.

Үнгэрһэн үе соо Баргажан голдо ехээр хура бороон оробо. Тиимэһээ эндэхи голнуудай уһан нэмэхээр.

Республика дотор һалдаа багаар нэмэ зэргэ бурхэгшэг, зарим нютагуудта хура бороо орохоор хараалагдана. Үдэртөө дунда зэргээр 20—25 градус байхаар хүлеэгдэнэ.

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидрометобсерваториин директор.

ПРАВДА-БУРЯТИИ...

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Ая... лай түлөө урмашуулгануу... — түрүү бэшэг. «Республи... кын нэгэ үдэр» — суглуул... ТАСС-эй зураг.

Хоёрдохи хуудаһанда. ...«Юнэдэхи табан жэлэй м... — Ю. Качинай статья. «Хани барисаанай эстафета» — корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда ... — М. Шихав... очерк.

Дүрбэдэхи хуудаһанда ... хуудаһан.

ЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА: 13.00 — дамжуулгын программа. 13.05 — орон доторой һонин. 13.10 — «Буратино... выставкэ» гэһэн үхибүүдэй... зорюулагдаһан дамжуулга. 13.40 — «Хүгжэмтэ кино...» гэһэн дамжуулга. 14.10 — СССР-эй хара металлургиин министр И. П. Казанец ... шын хөөрөөн. 14.20 — «Орон... хайрлыт!» гэһэн дамжуулга. 15.35 — спортын программа. 16.20 — СССР-эй үнгэтэ металлургиин министр П. Ф. Ломако гэгшэтэй хөөрэлдөөн. 16.30 — уласхоорондын ... рама. 17.00 — «Старосветские помещики» гэһэн уншалга.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 17.50 — «Пионерия» гэһэн киножурнал.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА: 18.00 — Киногой ... дуратайшуулай клуб. 19.00 — «Время» гэһэн һүүлэй ... нийой программа. 19.30 — «Туманы Британии» гэһэн документальна телевизионно фильмын 2-дохи серинь ... руулагдаха. 20.25 — «Пол... ний ребенок» гэһэн уран ... ханай телевизионно фильм.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 21.30 — «Загадка «Мерседес» гэһэн ГДР-эй уран ... ханай фильм.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА: 23.00 — «США: ... дээгүй асуудал ба болон... ушаннууд» гэһэн дамжуулга. 23.30 — концерт. 24.00 — «Время» гэһэн һүүлэй һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА: 16.20 — «Разлом» гэһэн уран һайханай фильм (II сери).

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд: г. Улаан-Үдэ, ул. Ленина 3... Телефоны: редактора — 54-5..., приемная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-2..., промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приемная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-04509 Заказ № 131...